

**Kanta-palvelujen
Resepti-palvelun
tietosuojakysely 2023
- Tulokset**

**Kan
+
ta**

Tausta

- Kela toteutti Resepti-palvelun tietosuojakyselyn Kanta-palvelujen järjestäjänä ja Reseptikeskuksen yhteisrekisterinpitäjänä sähköisestä lääkemääräyksestä annetun lain (61/2007) 18 ja 24 §:ien nojalla ja kyselyyn vastaaminen oli vapaaehtoista.
- Resepti-palvelun tietosuojakyselyn laativat Kelan Kanta-palvelut, Tietosuojavaltuutetun toimisto sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.
- Kysely toimitettiin sosiaali- ja terveydenhuollon ja apteekkien tietosuojavastaaville ja itsenäisille ammattiharjoittajille sähköpostitse.
- Kyselyyn osallistui 553 vastaajaa. Vastausprosentti oli 27 %.

Tulokset

2023

Yleistä

1. Vastaajan edustama organisaatio

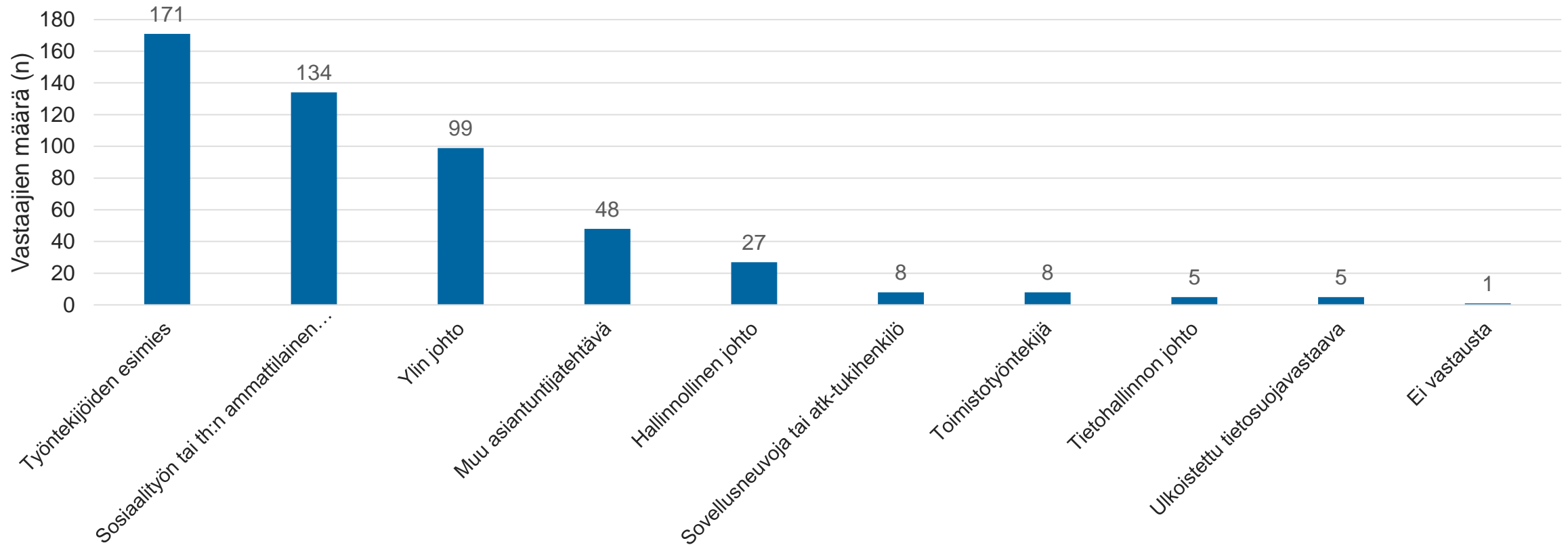
Vastaajan edustama organisaatio	n	%
Apteekki	366	66,2
Yksityinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö	104	18,8
Itsenäinen ammatinharjoittaja	47	8,5
Julkinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö	36	6,5

2. Organisaationne koko henkilökunnan määrän mukaan

Vastaajan edustama organisaatio	Alle 5	5-49	50-249	250-499	500-1000	Yli 1000	Yhteensä
Apteekki	30	335	1	0	0	0	366
Yksityinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö	47	37	12	3	2	3	104
Itsenäinen ammatinharjoittaja	46	1	0	0	0	0	47
Julkinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö	0	1	5	7	9	14	36
Yhteensä	123	374	18	10	11	17	553

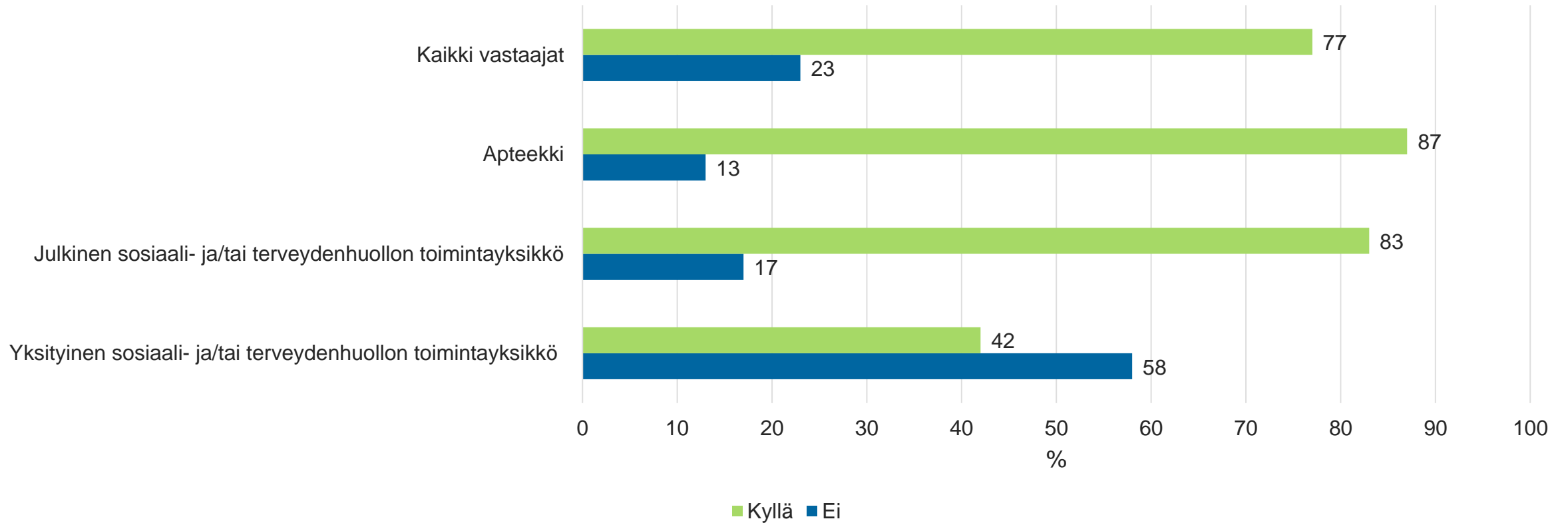
Tietosuojavastaavat

3. Mihin henkilöstöryhmään tietosuojavastaaanne kuuluu?*

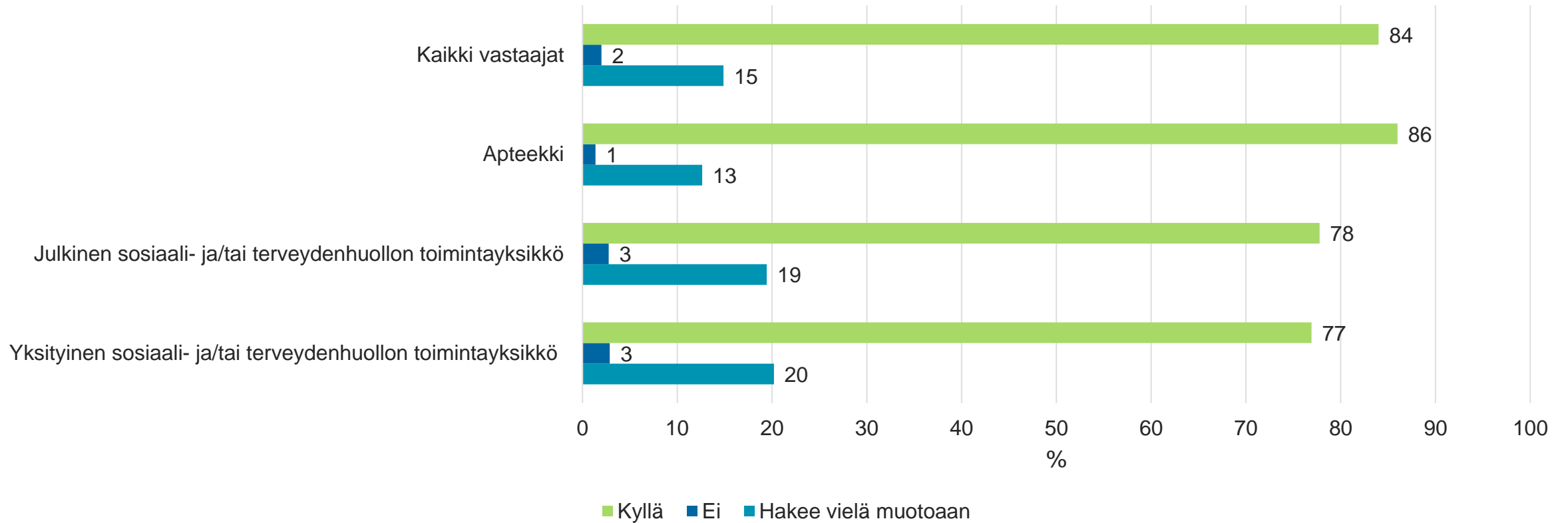

*Sisältää apteekit, julkiset sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksiköt ja yksityiset sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksiköt

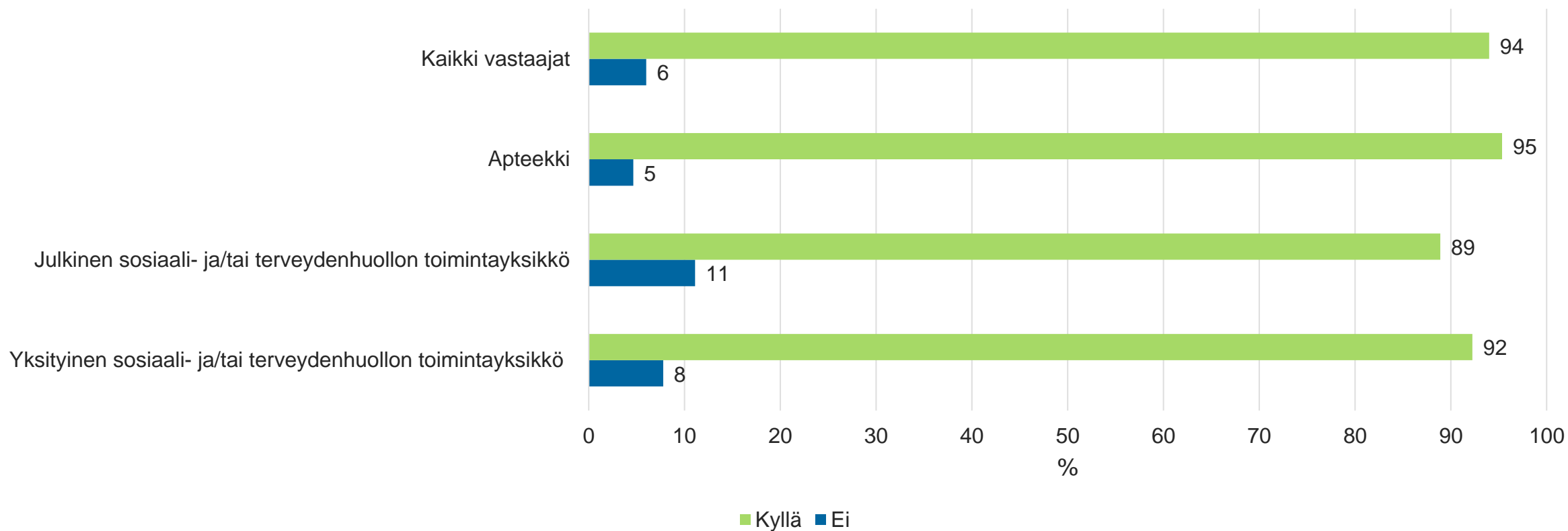
4. Käsitelläänkö tietosuoja- ja tietoturva-asioita organisaatiossanne tietosuoja- tai muussa vastaavassa ryhmässä? (% vastauksista)

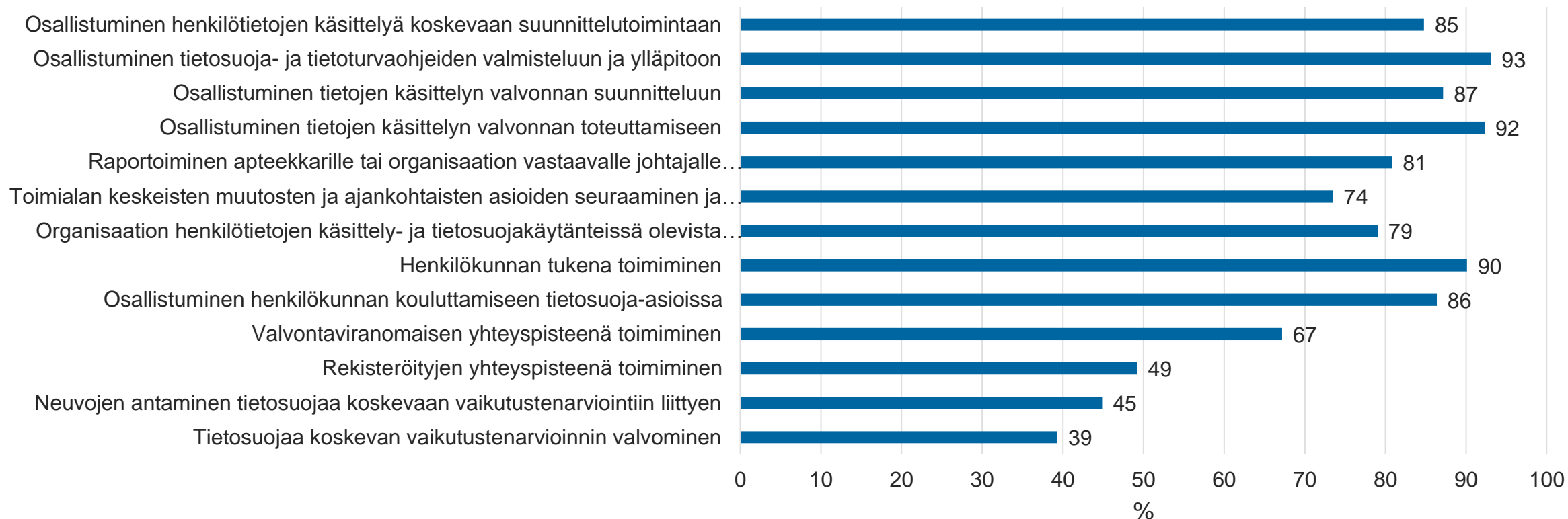
5. Onko tietosuojavastaavan tehtävät määritelty selkeästi organisaatiossanne? (% vastauksista)

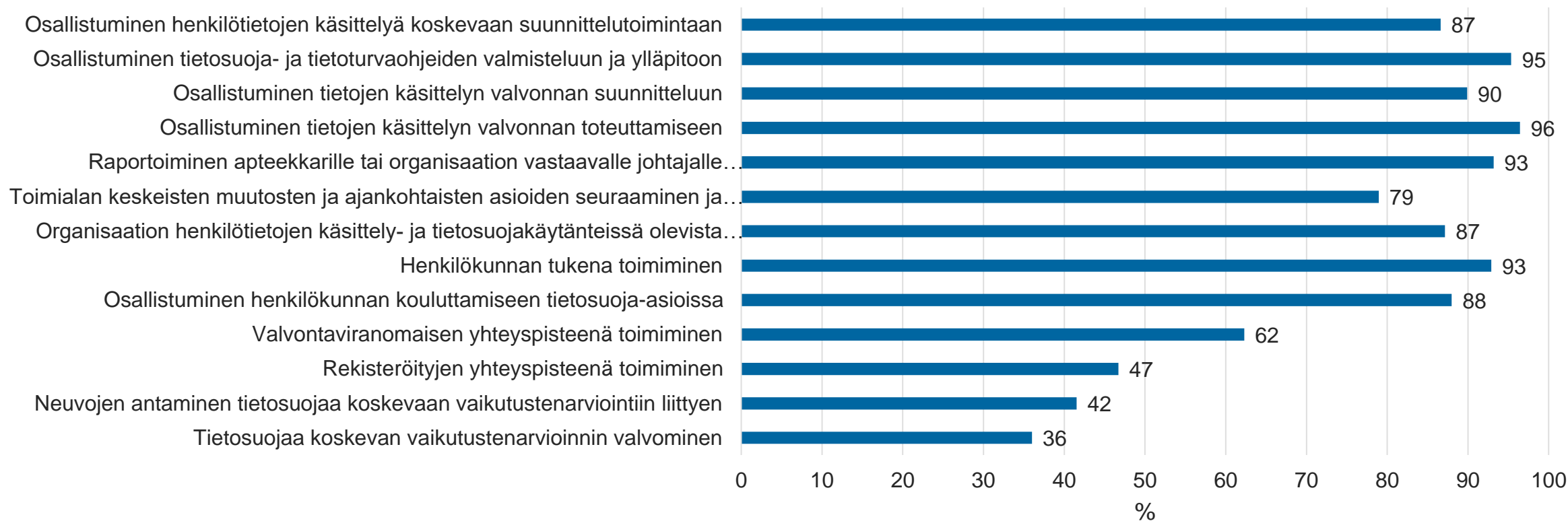
6. Onko tietosuojavastaavan tehtävistä ja roolista tiedotettu henkilökuntaanne? (% vastauksista)

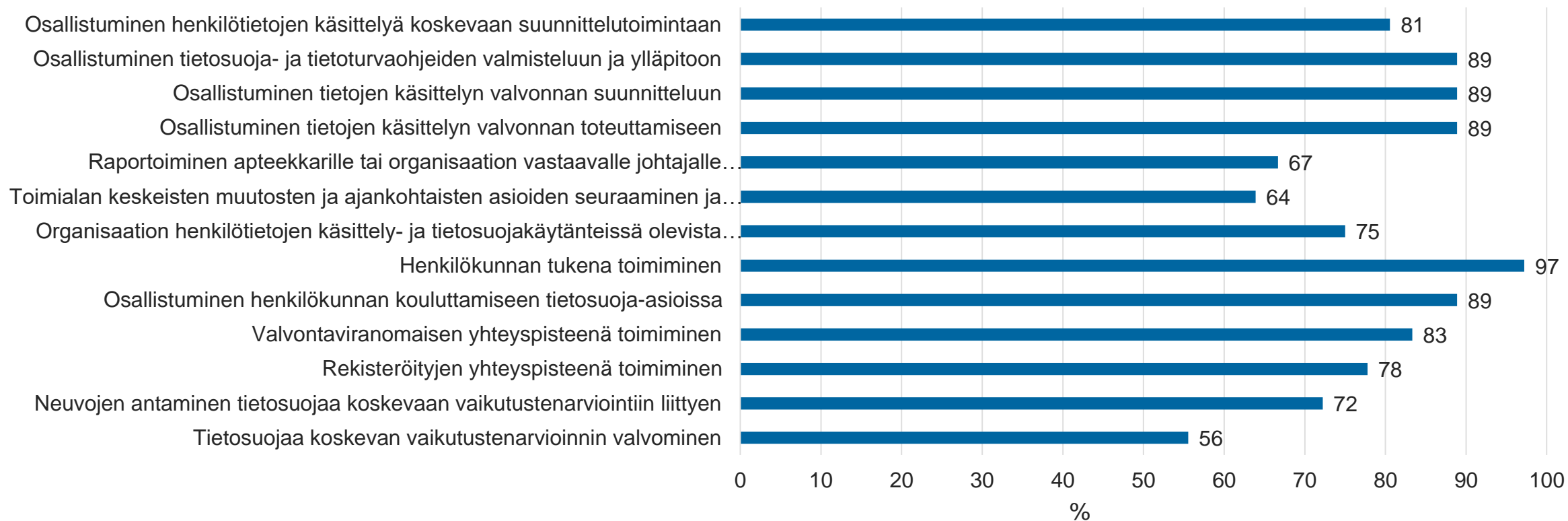
7. Mitä tietosuojavastaavan tehtäviin kuuluu organisaatiossanne? **Kaikki vastaajat** (% vastaajista)

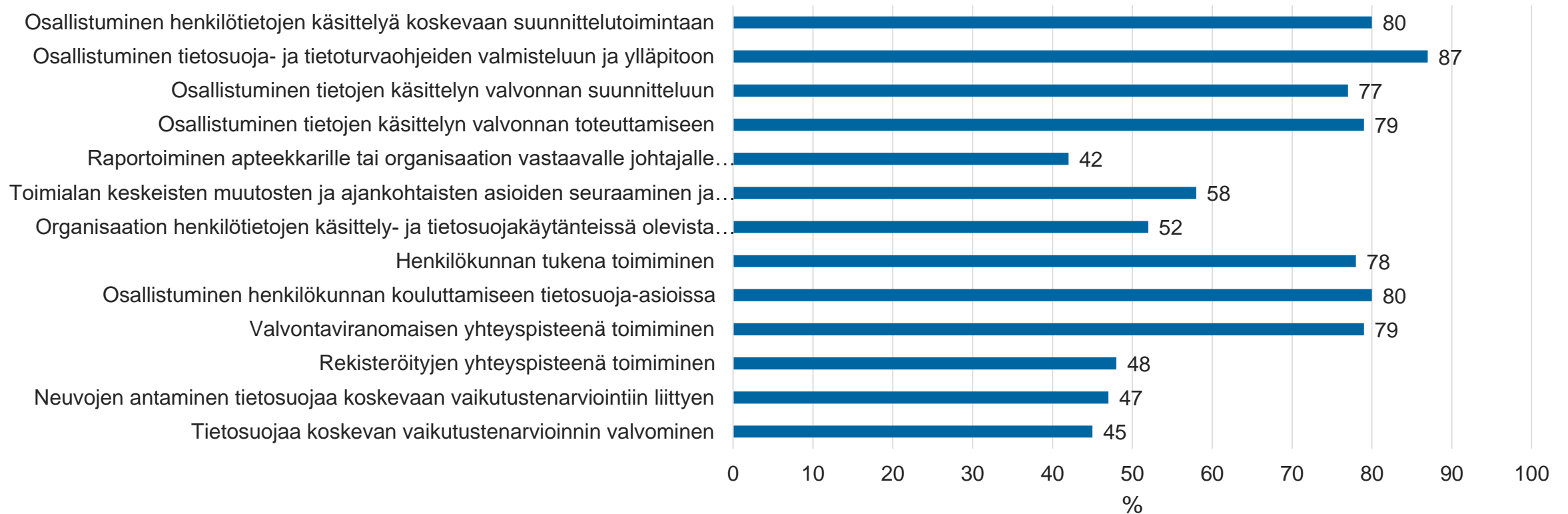
7. Mitä tietosuojavastaavan tehtäviin kuuluu organisaatiossanne? **Apteekit** (% vastaajista)

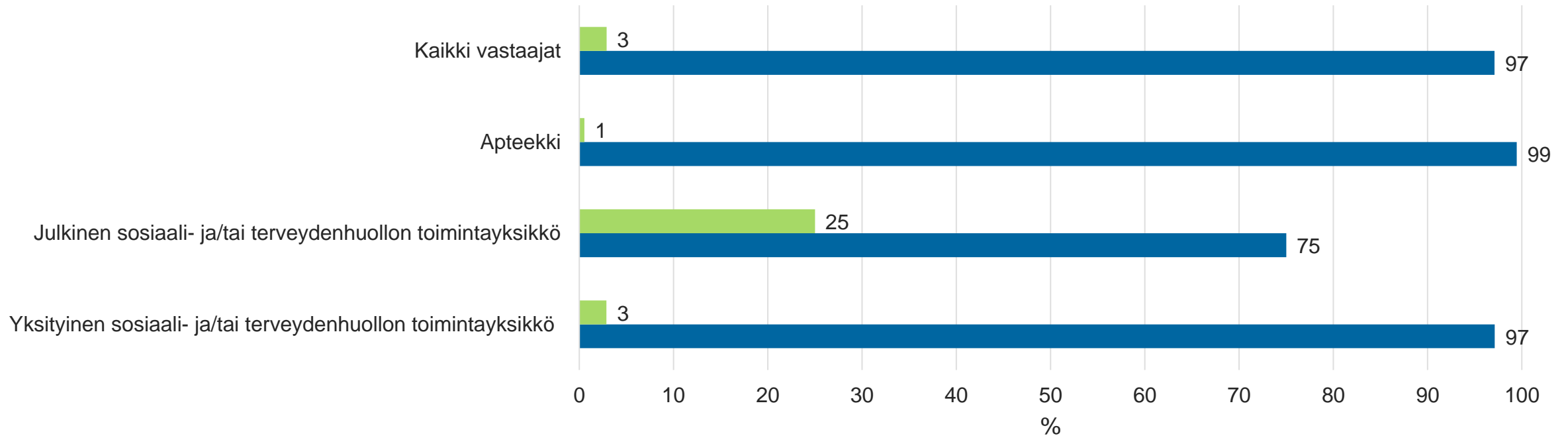
7. Mitä tietosuojavastaavan tehtäviin kuuluu organisaatiossanne? Julkinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

7. Mitä tietosuojavastaavan tehtäviin kuuluu organisaatiossanne? Yksityinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

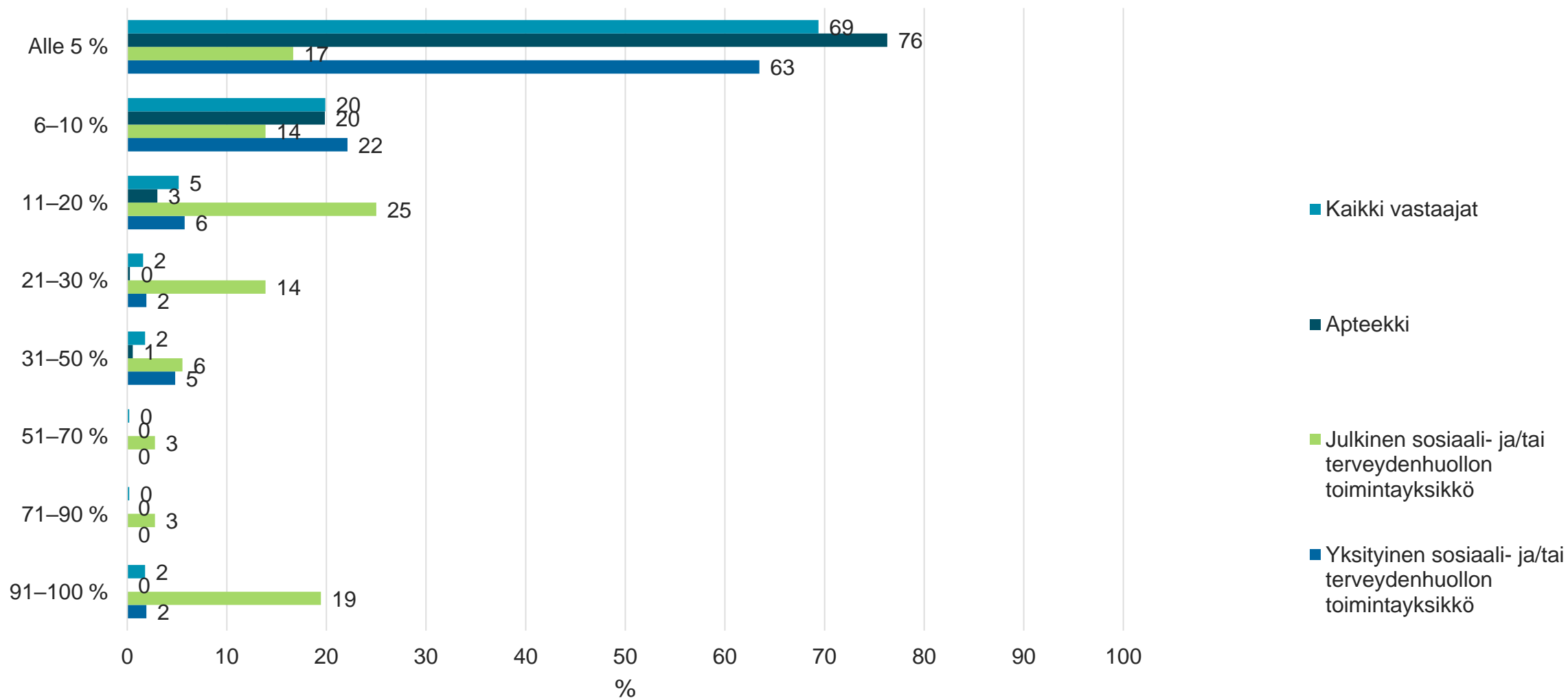

8. Hoitaako tietosuojavastaavanne tehtäväänsä päätoimisesti? (% vastauksista)

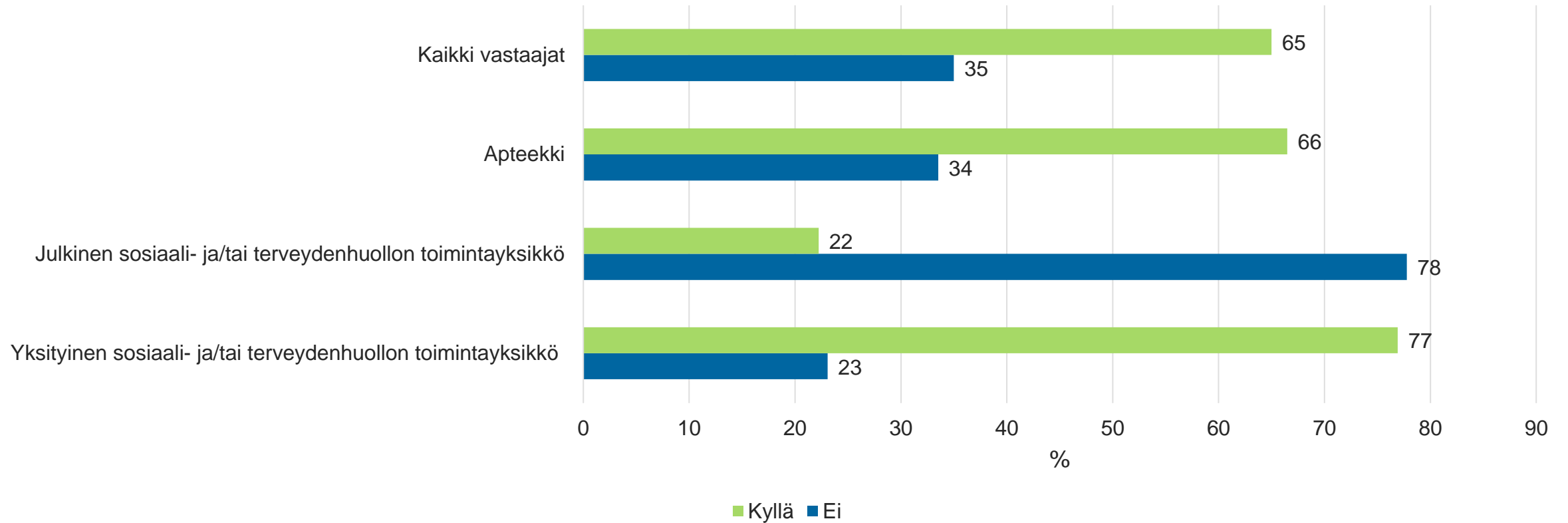

- Kyllä, tietosuojavastaavan tehtävät muodostavat henkilön pääasiallisen toimenkuvan
- Ei, tietosuojavastaavan tehtäviä hoidetaan muiden tehtävien ohella, mutta ei pääasiallisena tehtävänä

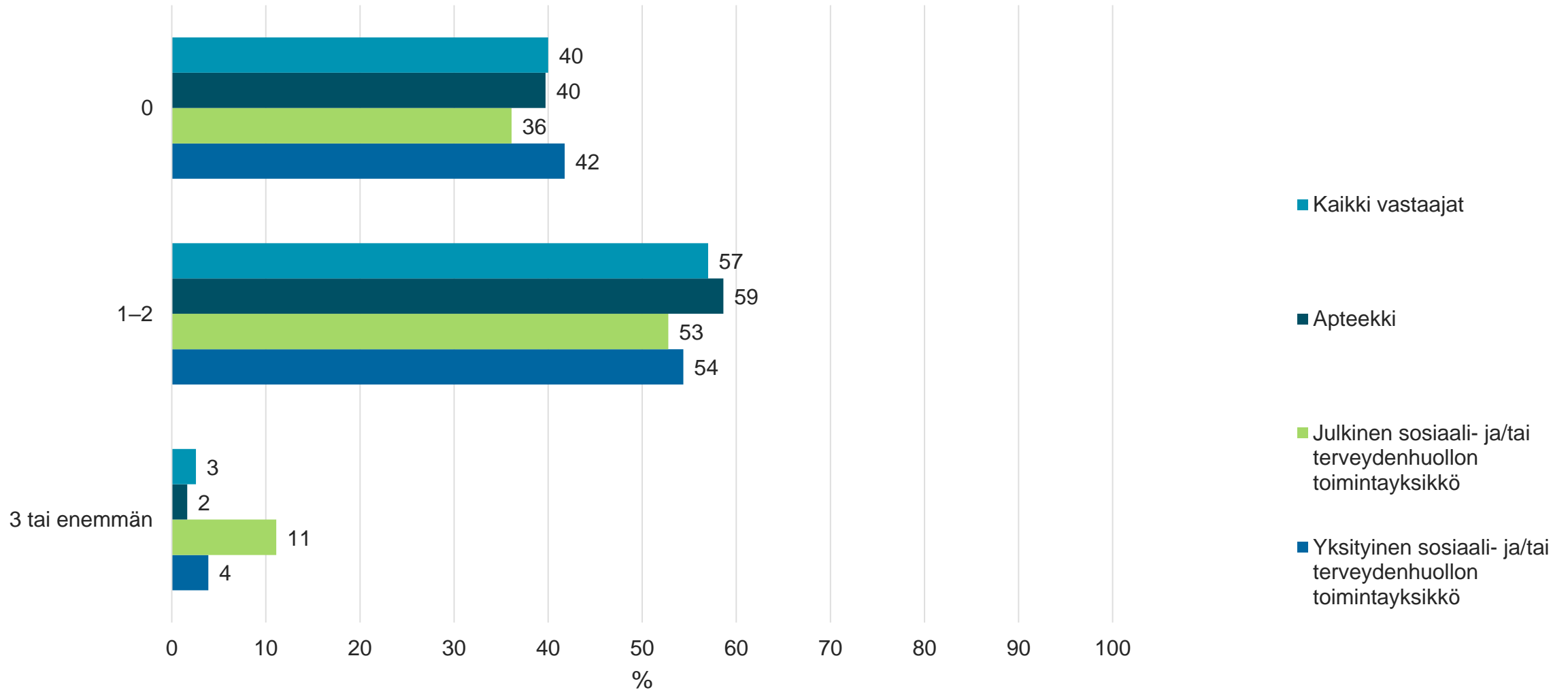
9. Kuinka paljon työajasta tietosuojavastaava voi käyttää tietosuojavastaavan tehtävän hoitamiseen? (% vastaajista)

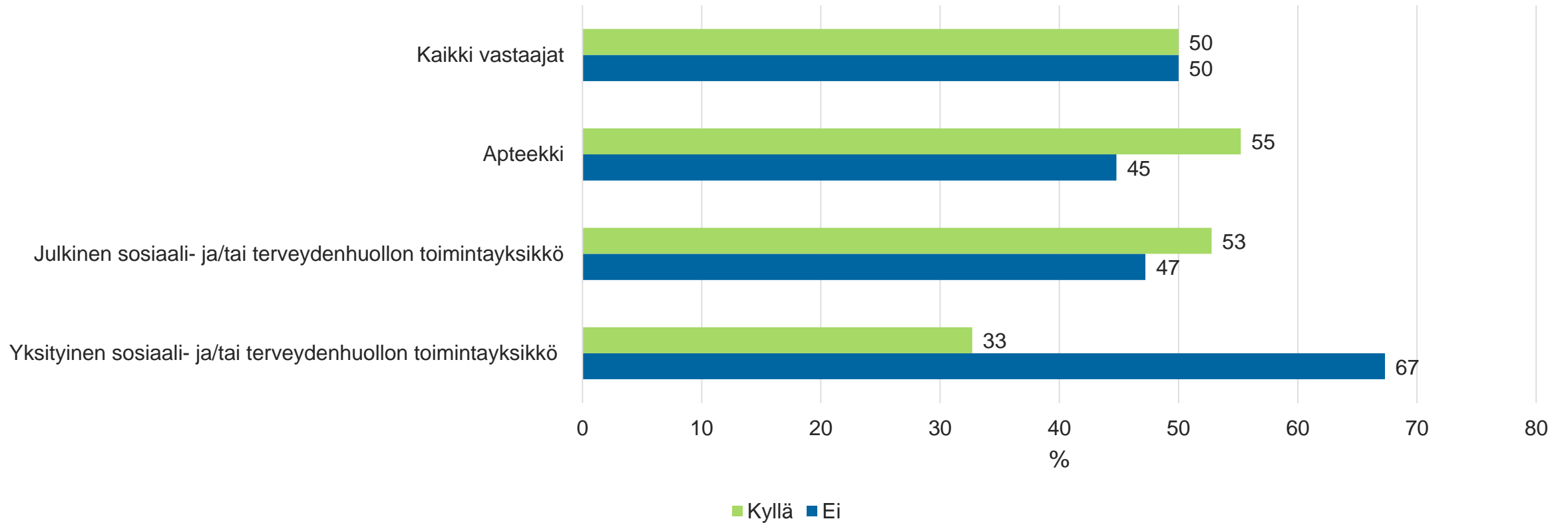
10. Onko tietosuojavastaavalla riittävästi aikaa hoitaa tietosuojavastaavan tehtävää? (% vastauksista)

11. Kuinka monta kertaa vuoden aikana tietosuojavastaava on saanut tehtäviensä toteuttamiseen liittyvää koulutusta? (% vastaajista)

12. Onko tietosuojavastaavalle määrätty varahenkilö? (% vastauksista)

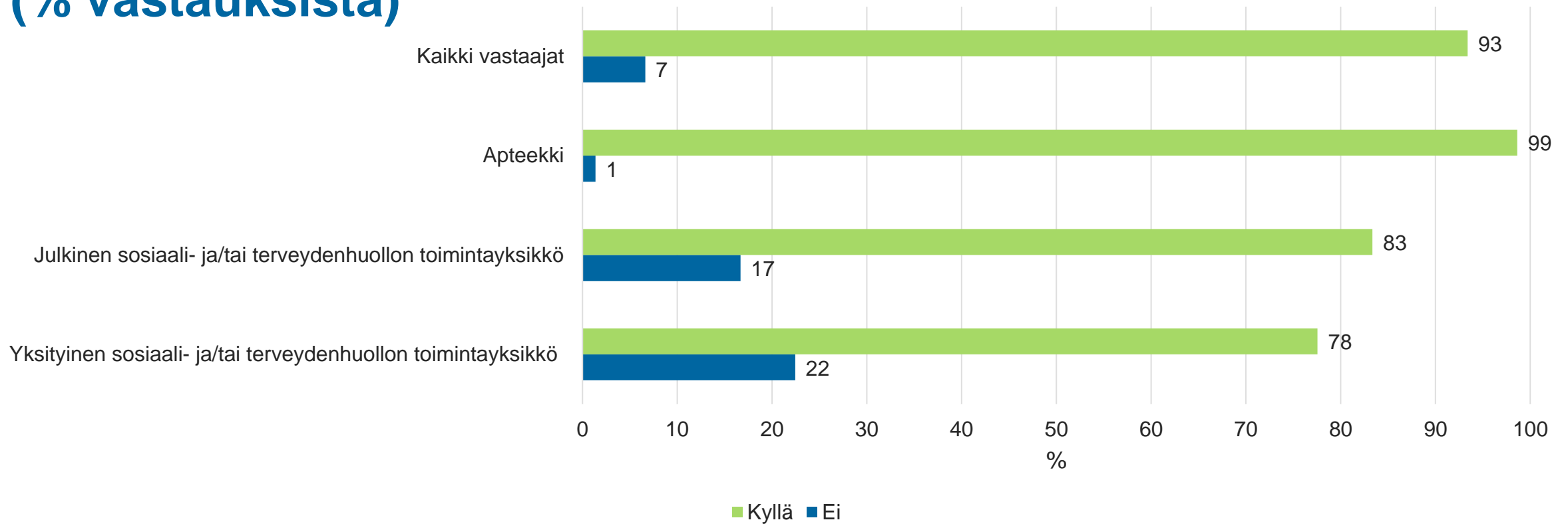

13. Minkälaisista ohjausta toivoisitte tietosuojavastaavan tehtävien ja toimenkuvan selkeyttämiseksi ja miten niitä voitaisiin kehittää?

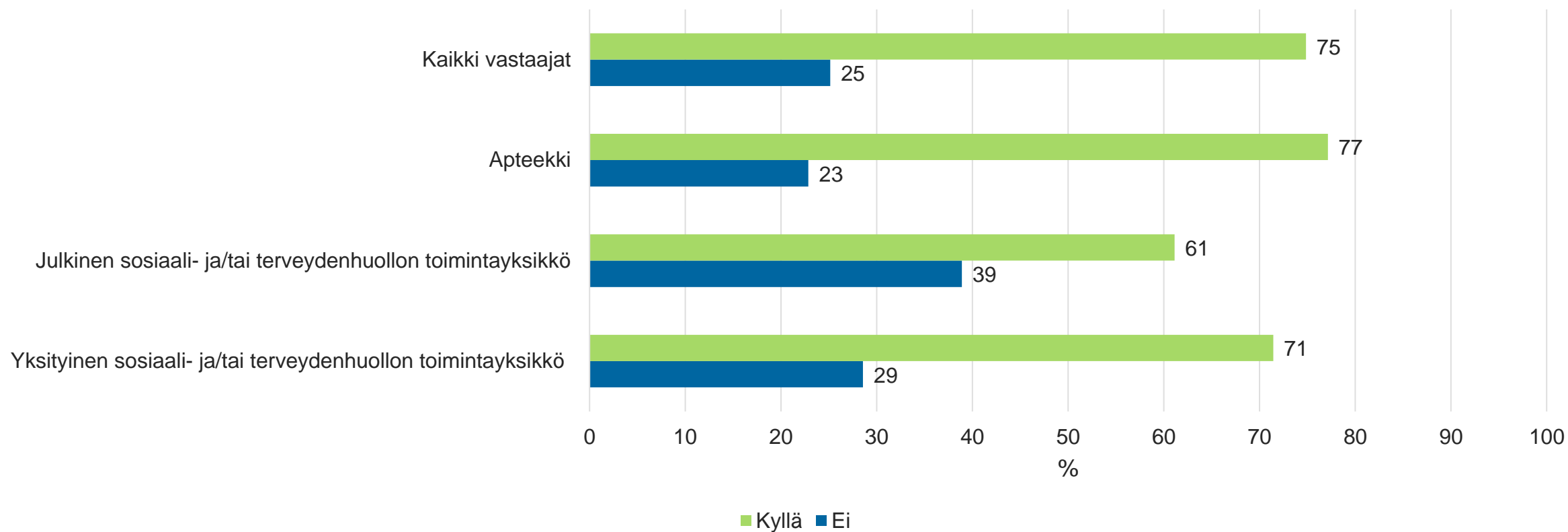
- (Avoin vastaus)

Kirjallisten ohjeiden laadinta, jalkautus ja koulutus henkilökunnalle

14. Onko apteekkari tai organisaation vastaava johtaja tai heidän nimeämänsä taho laatinut henkilökunnalle kirjalliset ohjeet asiakas- ja potilastietojen käsittelystä? (% vastauksista)

15. Onko apteekkari tai organisaation vastaava johtaja tai heidän nimeämänsä taho järjestänyt henkilökunnalle koulutuksen, jolla varmistetaan henkilökunnan toiminta edellä mainittujen kirjallisten ohjeiden mukaisesti? (% vastauksista)

16. Mitä aihepiirejä apteekkarin tai organisaation vastaavan johtajan tai heidän nimeämänsä tahon laatimat kirjalliset ohjeet koskevat? **Kaikki vastaajat** (% vastaajista)

16. Mitä aihepiirejä apteekkarin tai organisaation vastaavan johtajan tai heidän nimeämänsä tahon laatimat kirjalliset ohjeet koskevat? Apteekit (% vastaajista)

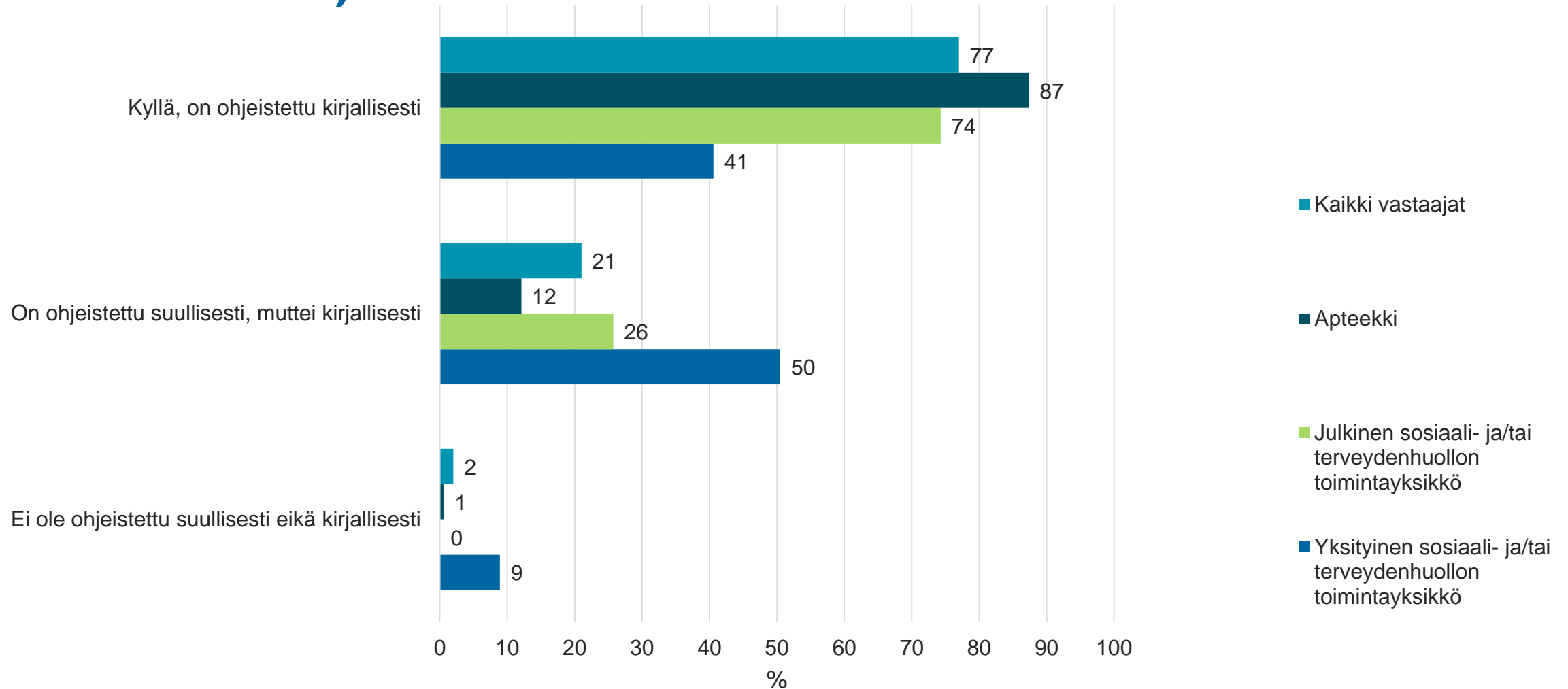
16. Mitä aihepiirejä apteekkarin tai organisaation vastaavan johtajan tai heidän nimeämänsä tahon laatimat kirjalliset ohjeet koskevat? Julkinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

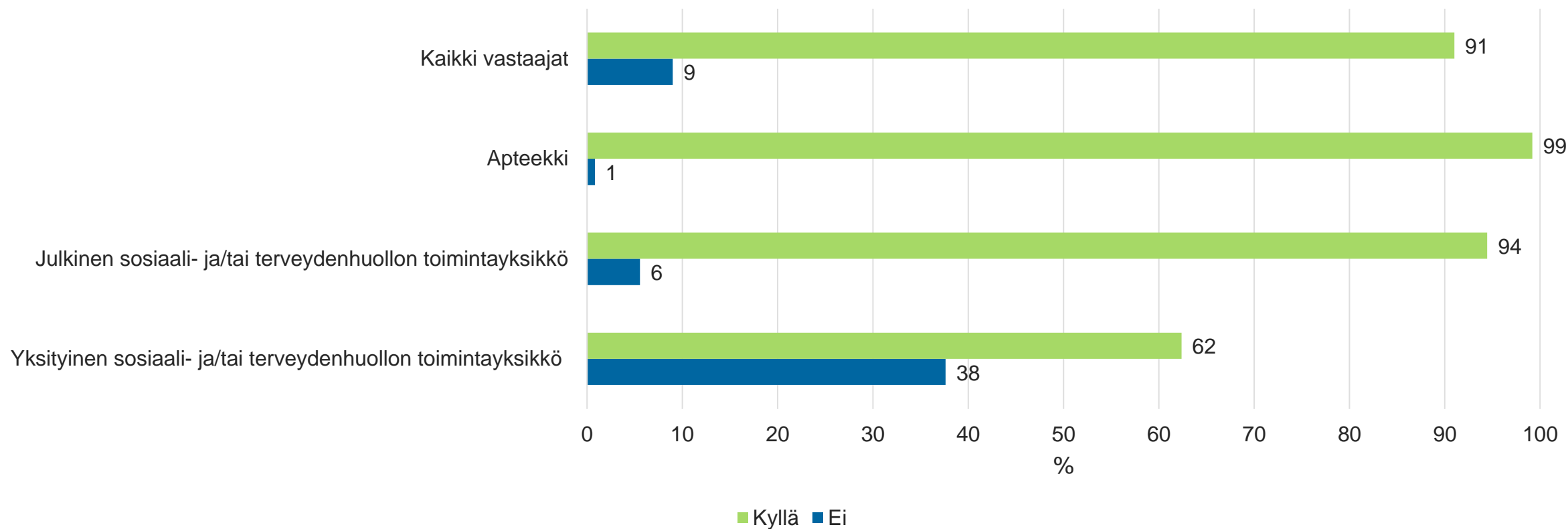
16. Mitä aihepiirejä apteekkarin tai organisaation vastaavan johtajan tai heidän nimeämänsä tahon laatimat kirjalliset ohjeet koskevat? Yksityinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

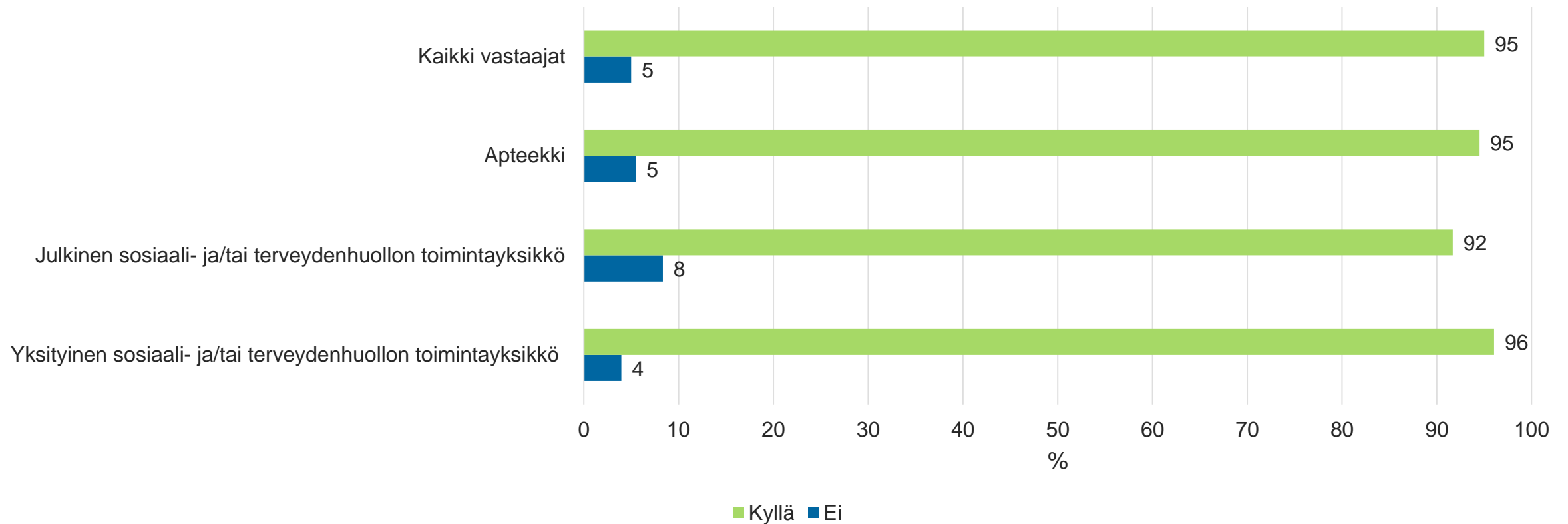
17. Onko henkilökuntaa ohjeistettu kirjallisesti siitä, kenellä on oikeus käsitellä ja katsoa reseptitietoja ja milloin katselu on laitonta? (% vastauksista)

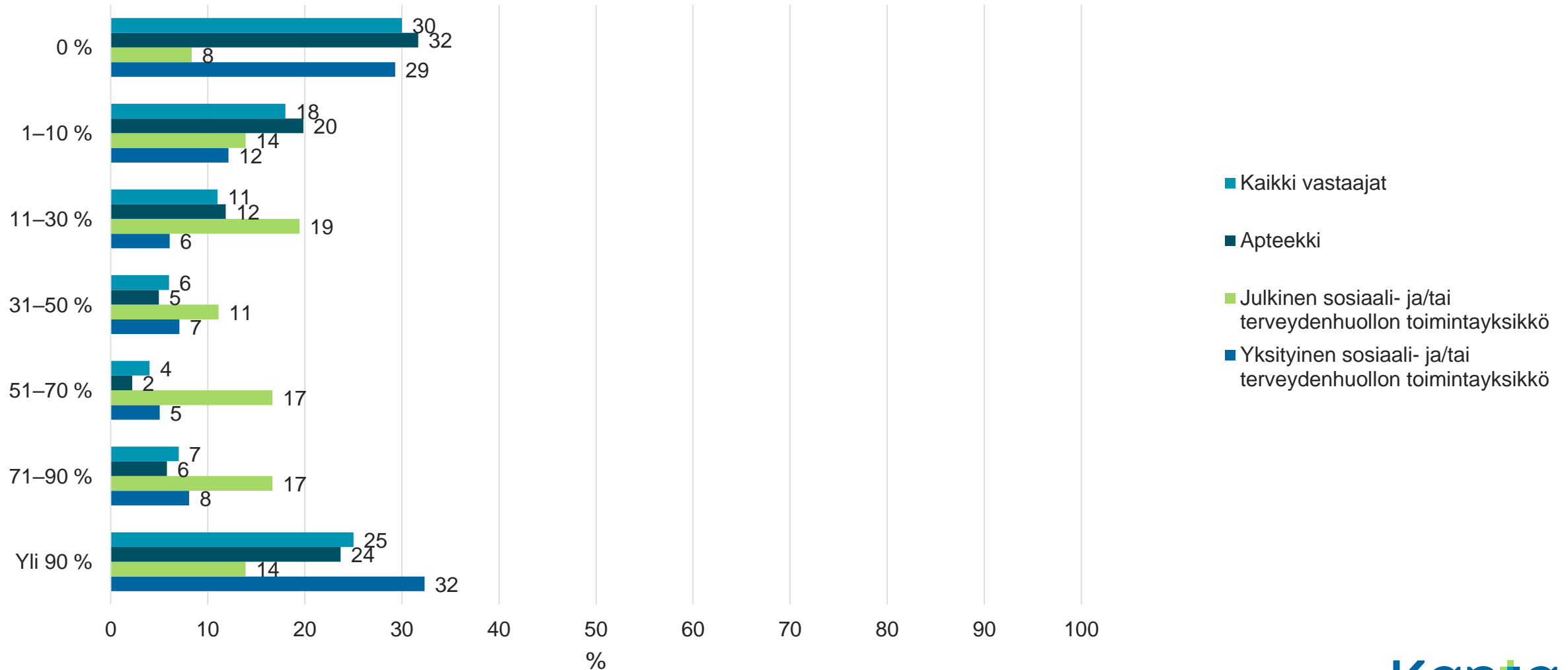
18. Oletteko pyytäneet työntekijöiltänne kirjallisen salassapito- ja käyttäjäsitoumuksen? (% vastauksista)

19. Onko organisaatiossanne huolehdittu henkilökunnan tietosuoja- ja tietoturva-asioiden osaamisesta? (% vastauksista)

20. Kuinka suuri osa henkilökunnastanne on saanut koulutusta apteekkarin tai organisaation vastaavan johtajan laatimista kirjallisista tietosuoja- ja tietoturvaohjeista vuonna 2022? (% vastauksista)

21. Mitä aihepiirejä henkilökunnan koulutuksissa on käsitelty vuonna 2022? Kaikki vastaajat (% vastaajista)

21. Mitä aihepiirejä henkilökunnan koulutuksissa on käsitelty vuonna 2022? Apteekit (% vastaajista)

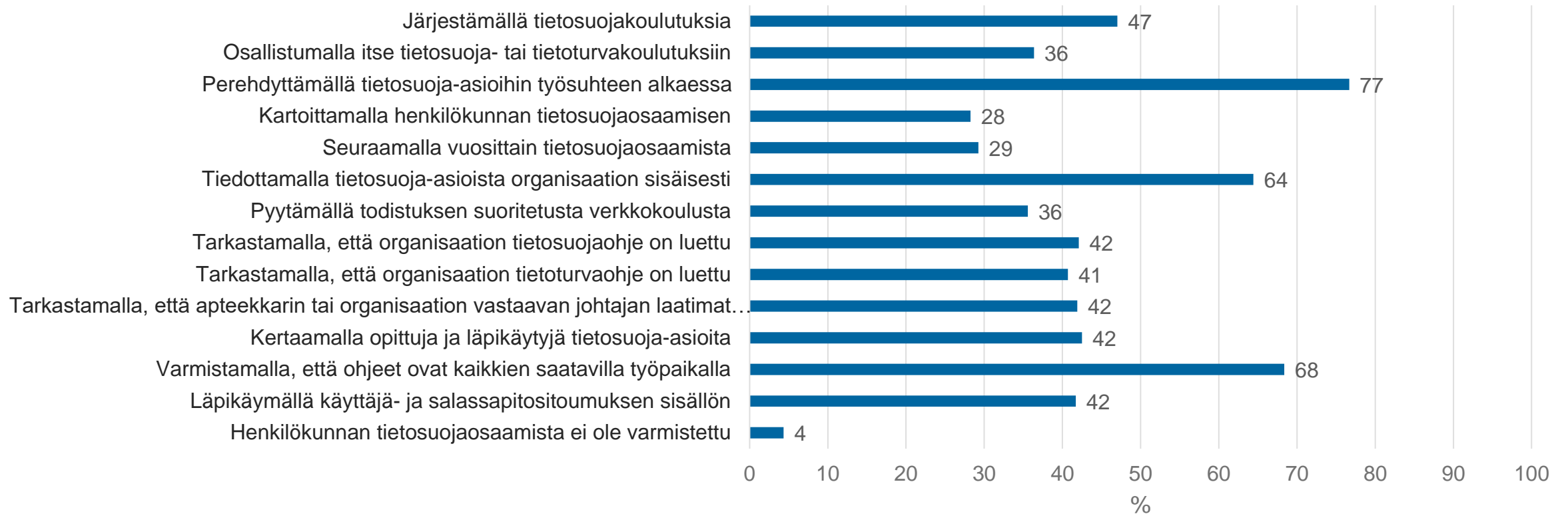
21. Mitä aihepiirejä henkilökunnan koulutuksissa on käsitelty vuonna 2022? Julkinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

21. Mitä aihepiirejä henkilökunnan koulutuksissa on käsitelty vuonna 2022? Yksityinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

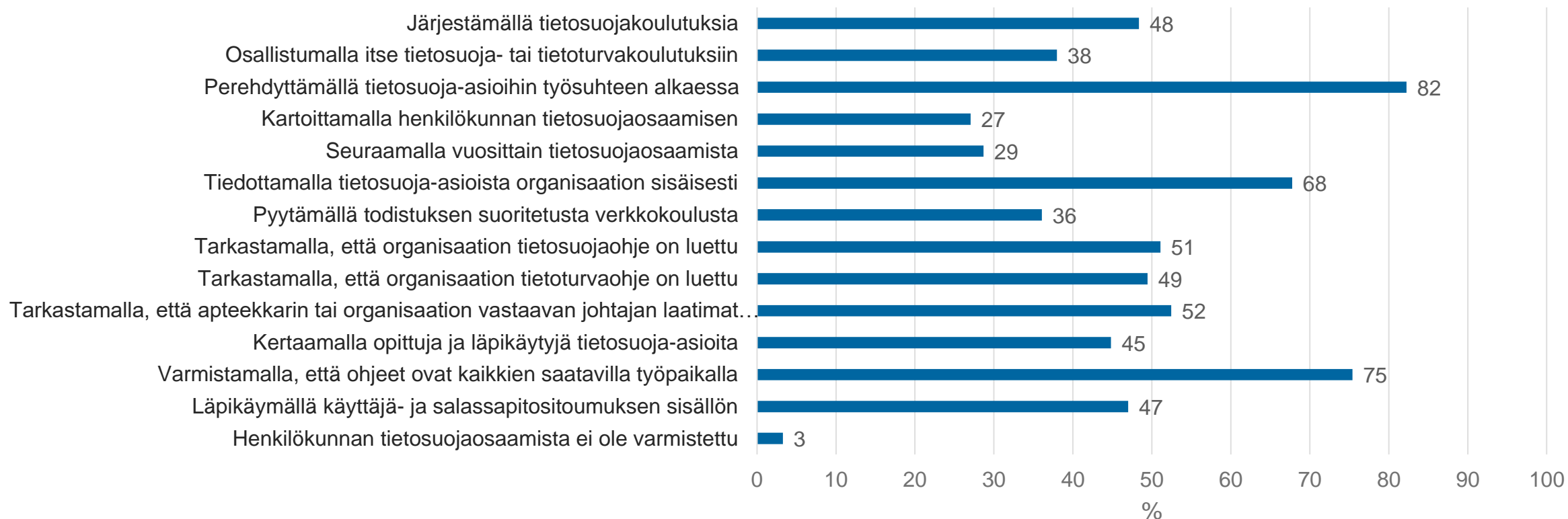

22. Miten apteekkari tai organisaation vastaava johtaja on varmistunut henkilökunnan tietosuojaosaamisesta? Kaikki vastaajat (% vastaajista)

22. Miten apteekkari tai organisaation vastaava johtaja on varmistunut henkilökunnan tietosuojaosaamisesta?

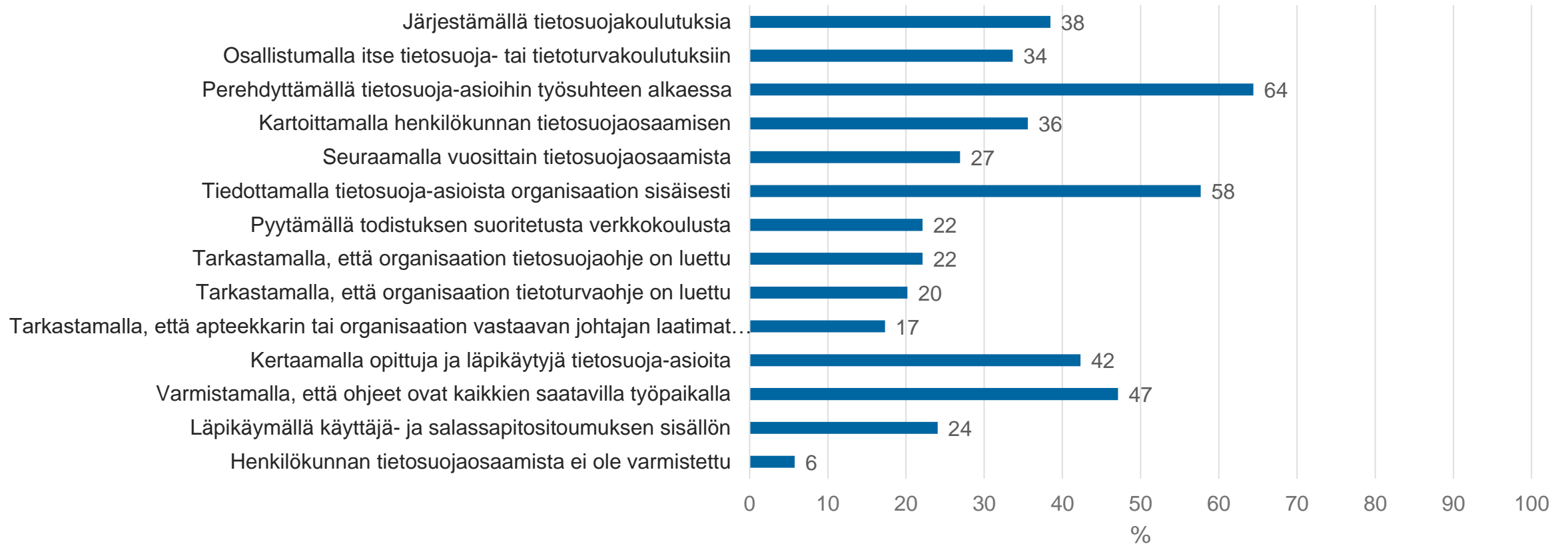
Apteekit (% vastaajista)

22. Miten apteekkari tai organisaation vastaava johtaja on varmistunut henkilökunnan tietosuojaosaamisesta? Julkinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

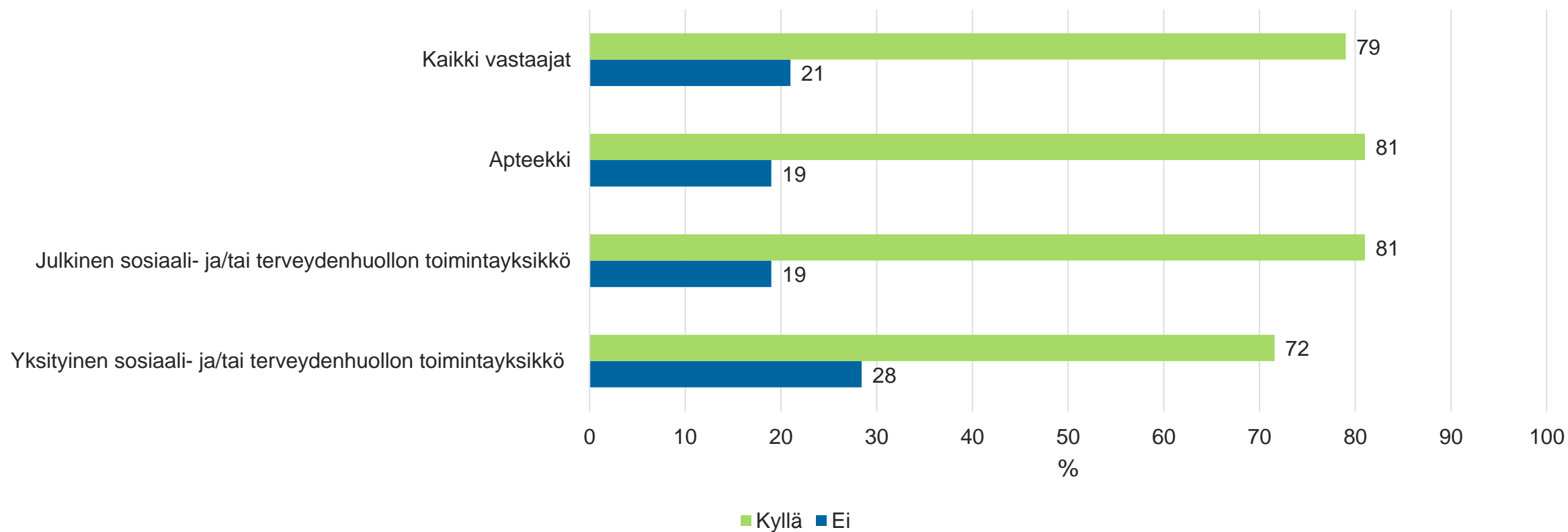

22. Miten apteekkari tai organisaation vastaava johtaja on varmistunut henkilökunnan tietosuojaosaamisesta? Yksityinen sosiaali- ja/tai terveydenhuollon toimintayksikkö (% vastaajista)

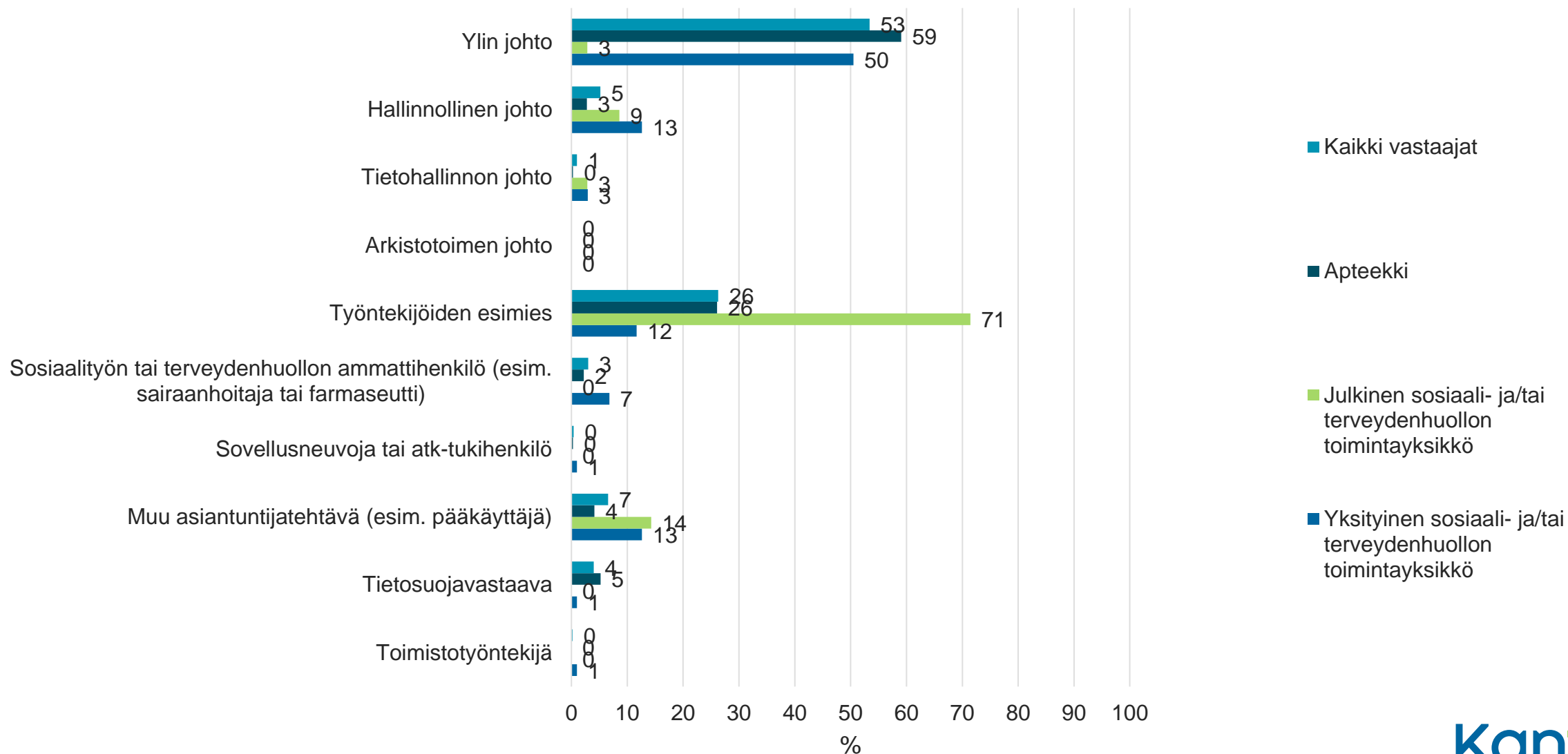

Reseptikeskuksen tietojen käsittelyn seuranta ja valvonta

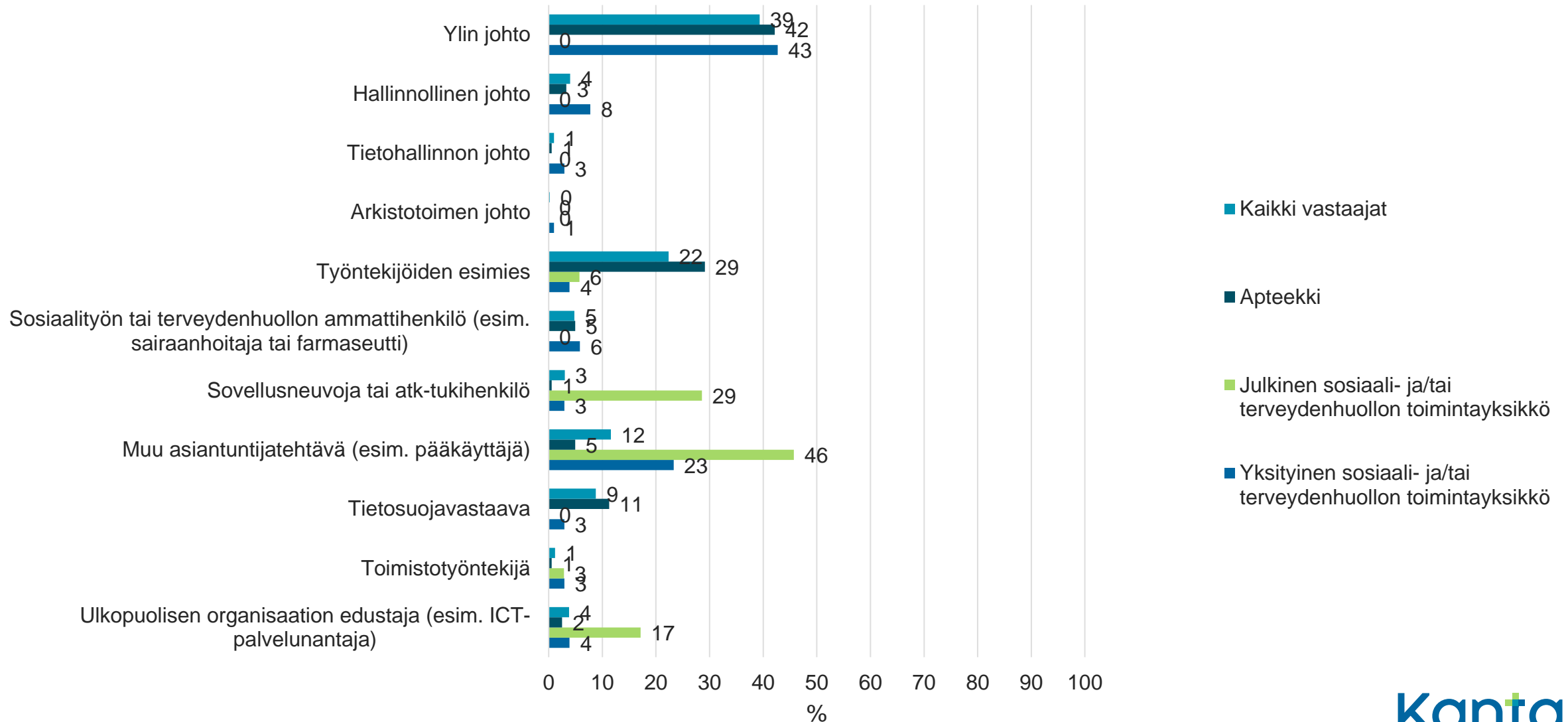
23. Onko potilastieto- tai apteekkijärjestelmän käyttövaltuuksien hallinnointiin liittyvät ohjeistukset, prosessit ja vastuut organisaatiossanne dokumentoitu? (% vastauksista)

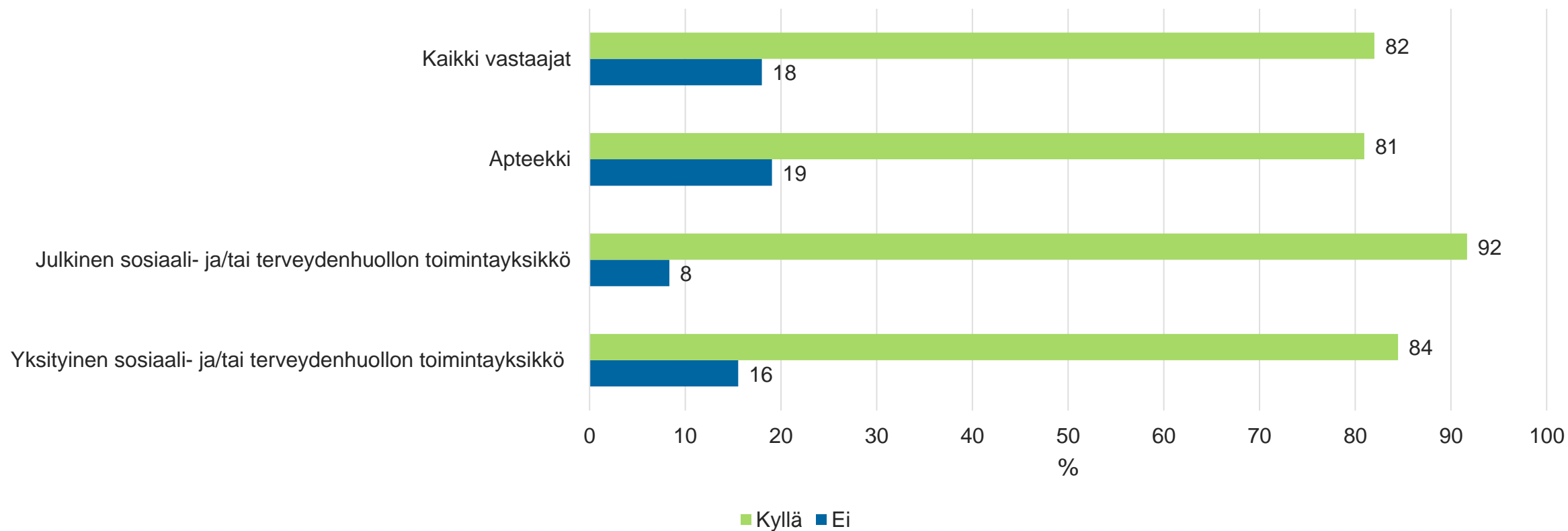
24. Kuka hyväksyy organisaatiossanne käyttöoikeudet apteekki- tai potilastietojärjestelmään? (% vastauksista)

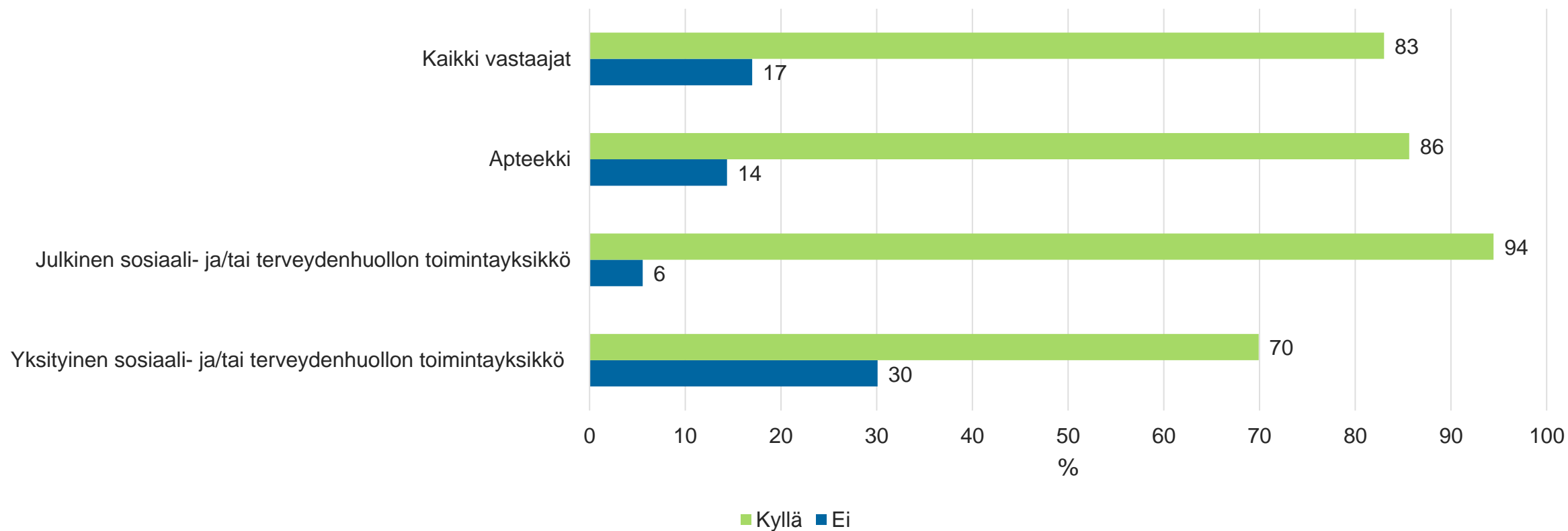
25. Kuka organisaatiossanne käytännössä luo apteekki- tai potilastietojärjestelmien käyttäjätiedot ja käyttöoikeudet sekä ylläpitää ja poistaa ne? (% vastauksista)

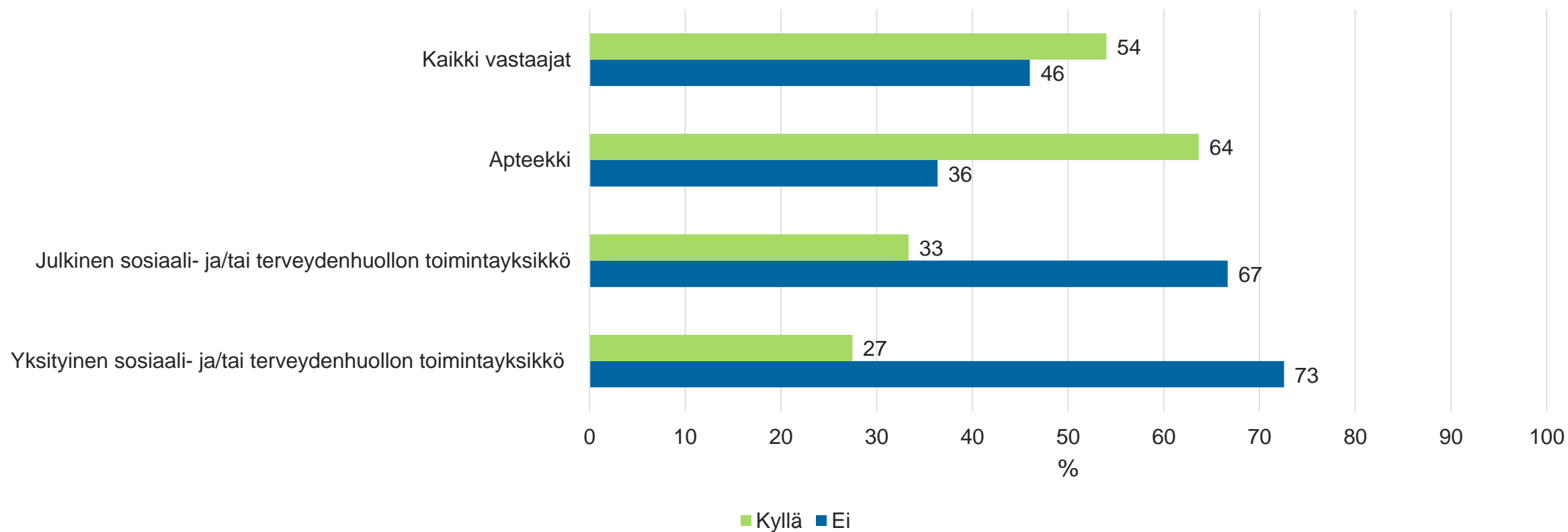
26. Onko organisaatiossanne käyttäjien tunnistamisen käytännöt määritelty? (% vastauksista)

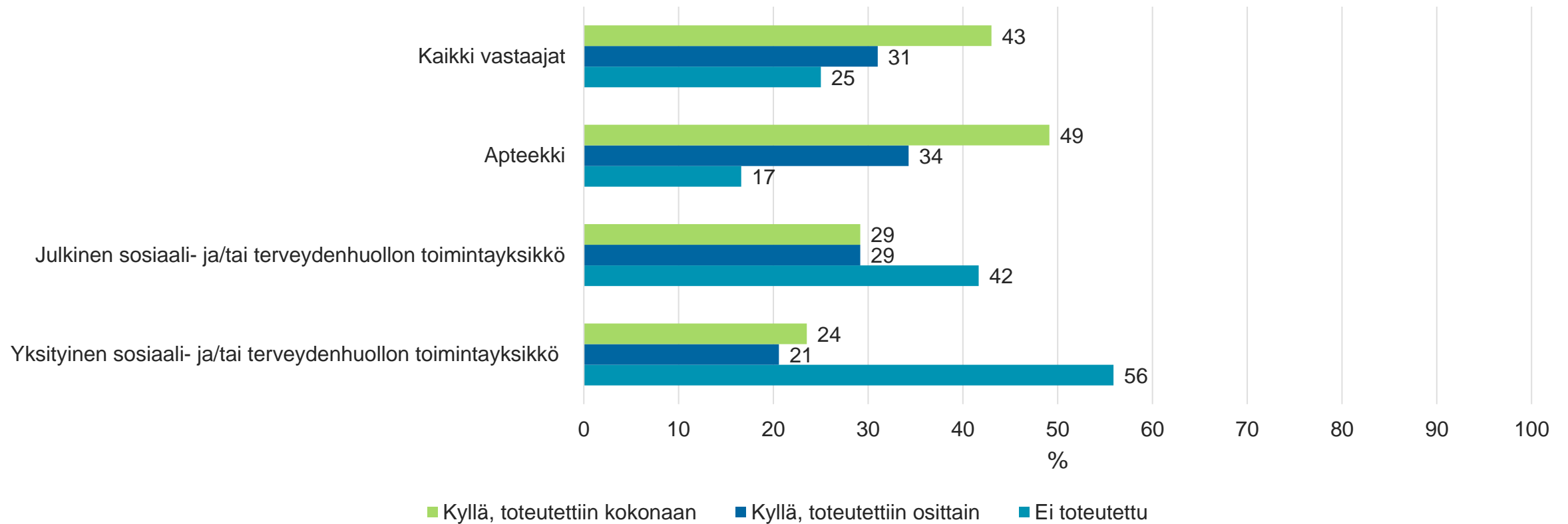
27. Onko organisaatiossanne määritelty järjestelmissä syntyvien lokitietojen hallinnan käytännöt? (% vastauksista)

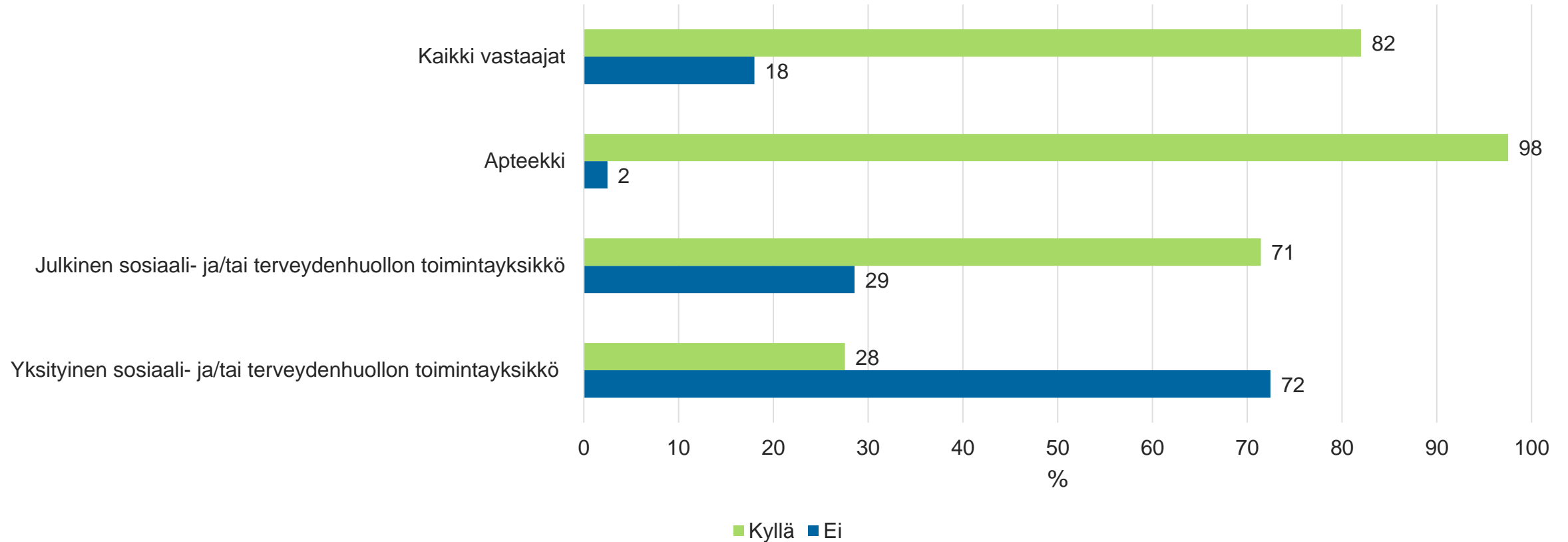
28. Laadittiinko organisaatiossanne vuodelle 2022 johdon hyväksymä tietojen käsittelyn seurannan ja valvonnan vuosisuunnitelma, joka kattaa myös Reseptikeskuksen tietojen käsittelyn seurannan ja valvonnan? (% vastauksista)

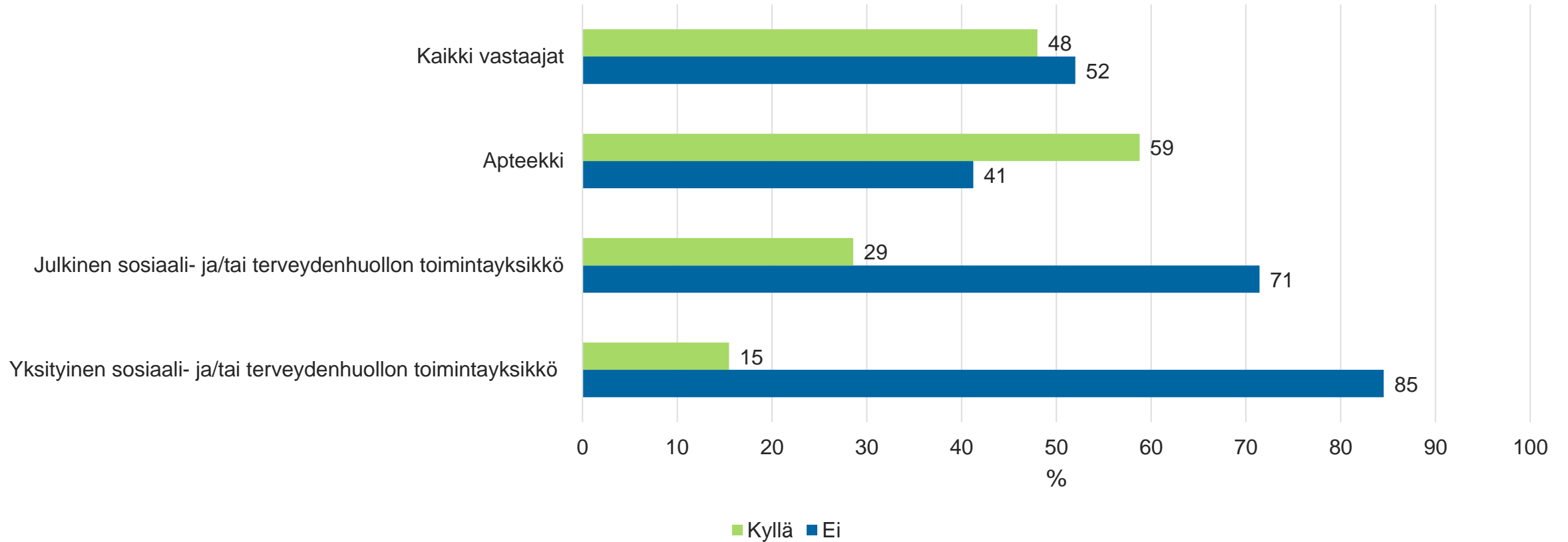
29. Jos seurannan ja valvonnan vuosisuunnitelma laadittiin, toteutettiinko seuranta ja valvonta suunnitelman mukaisesti? (% vastauksista)

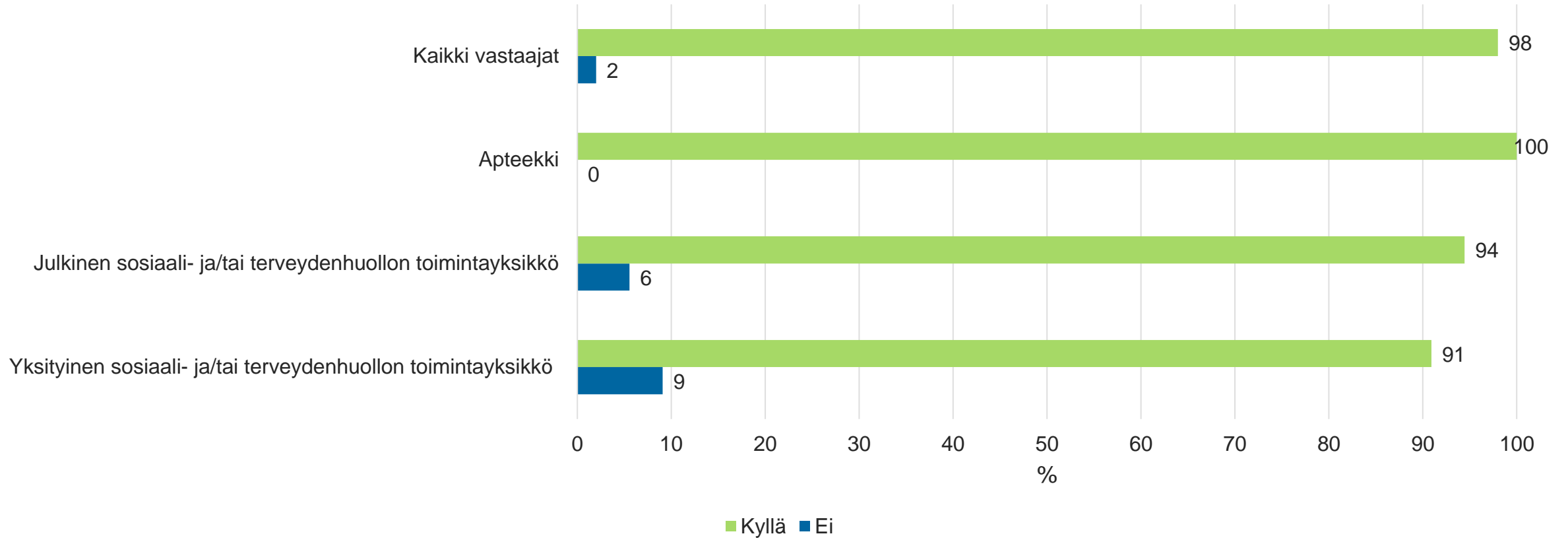
30. Valvotaanko organisaatiossanne Reseptikeskuksen tietojen käsittelyä lokitietojen avulla? (% vastauksista)

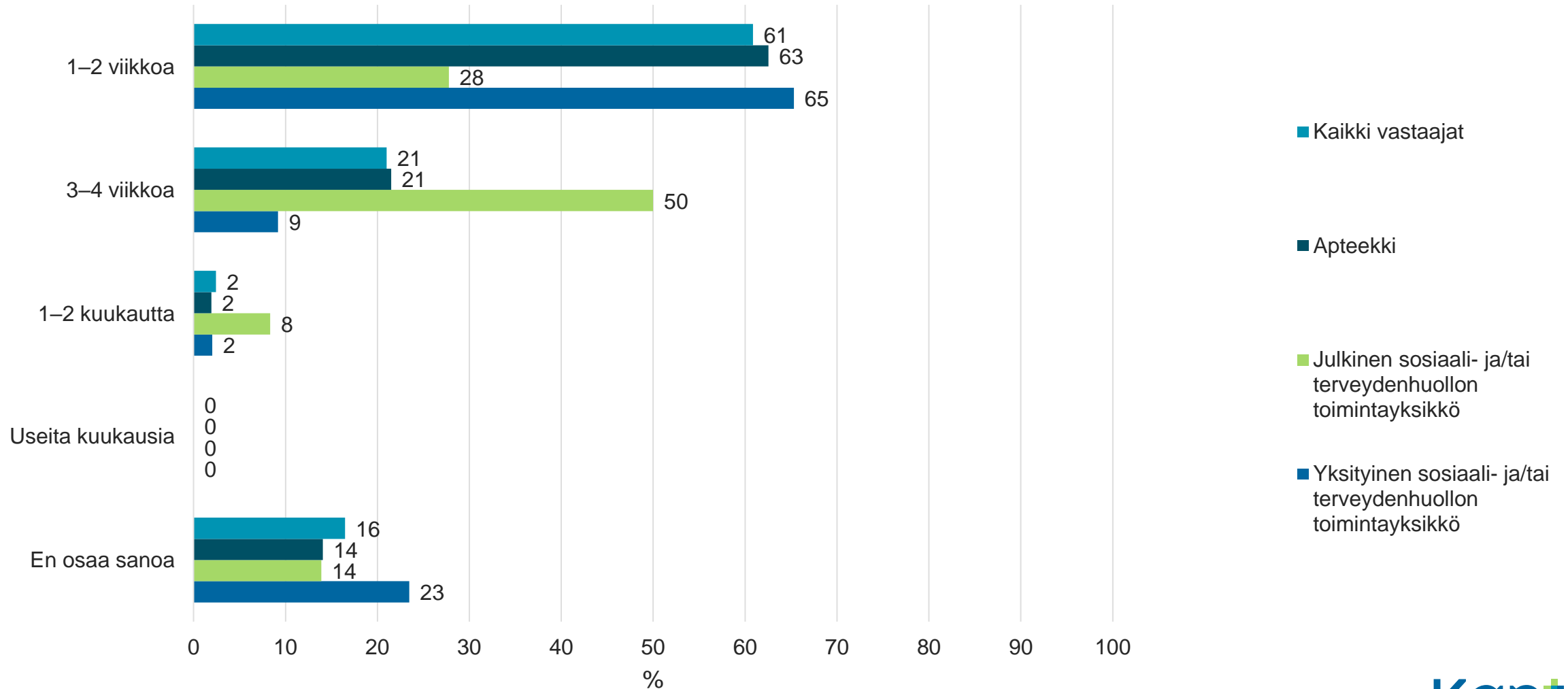
31. Pyydetäänkö organisaatiostanne seurannan ja valvonnan toteuttamiseksi Reseptikeskuksen lokitiedot oman organisaationne henkilökunnan toteuttamasta reseptitiedon katselusta ja käsittelystä? (% vastauksista)

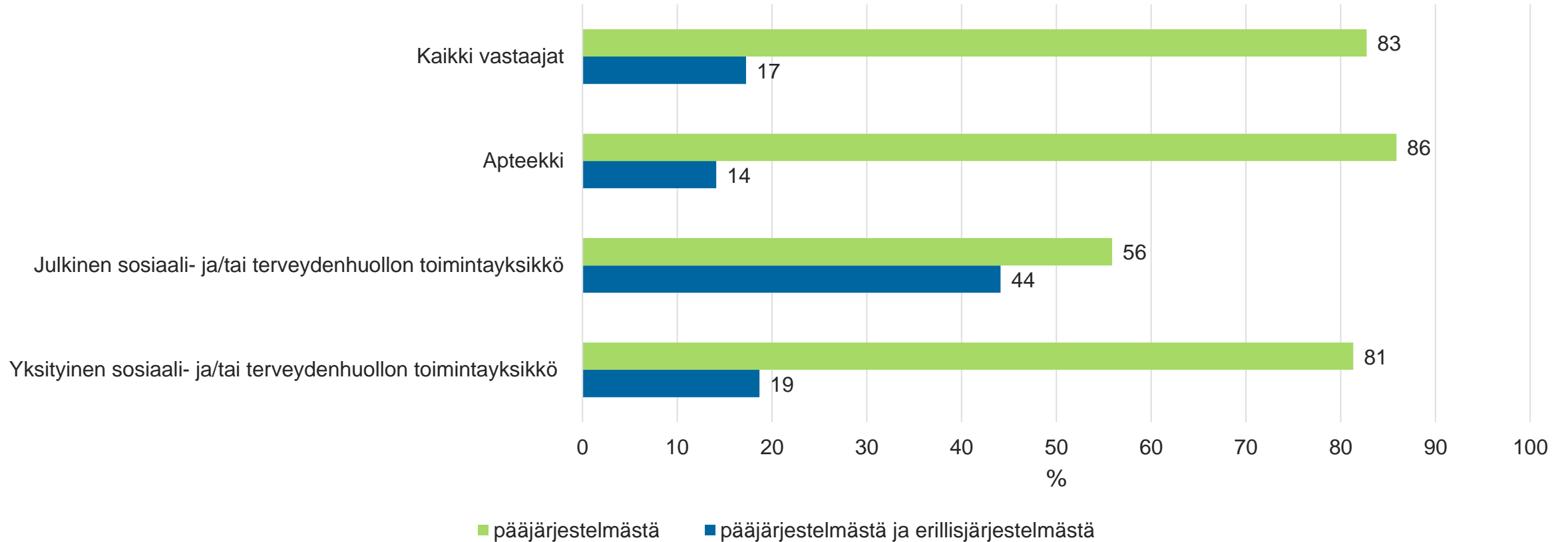
32. Jos asiakas epäilee reseptitietojensa väärinkäyttöä ja pyytää selvitystä reseptitietojensa käsittelyn perusteista, selvittääkö organisaationne asian? (% vastauksista)

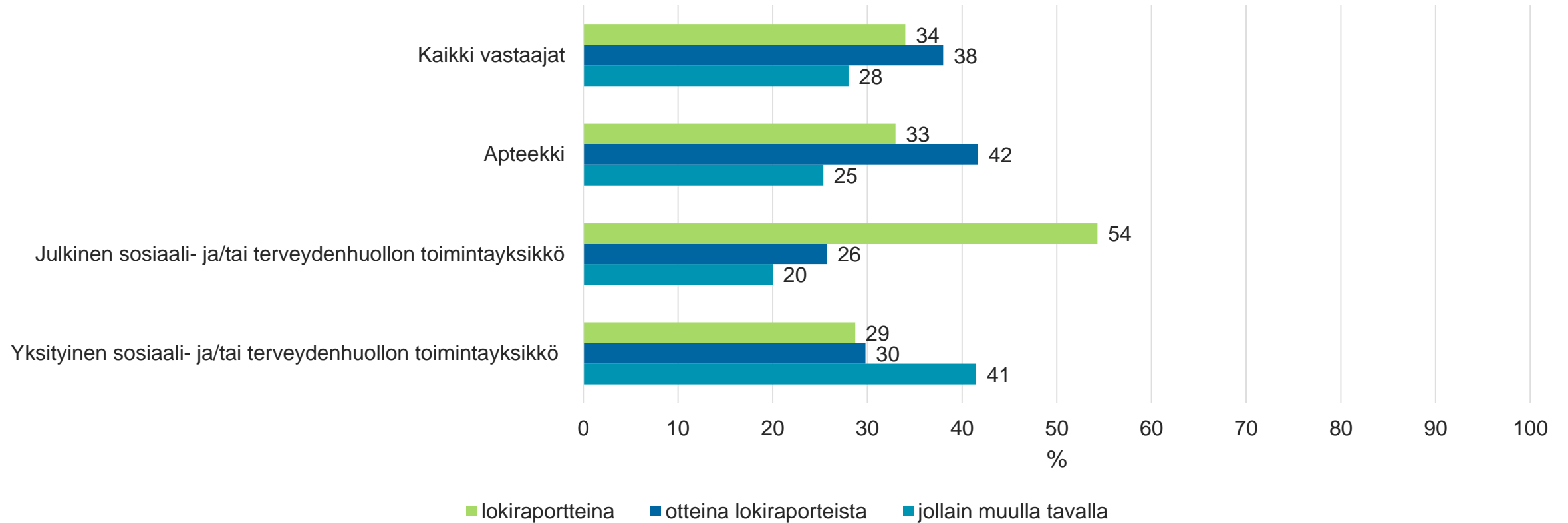
33. Jos asiakas epäilee reseptitietojensa väärinkäyttöä ja pyytää selvitystä reseptitietojensa käsittelyn perusteista, kuinka nopeasti keskimäärin selvitys pystytään toimittamaan? (% vastauksista)

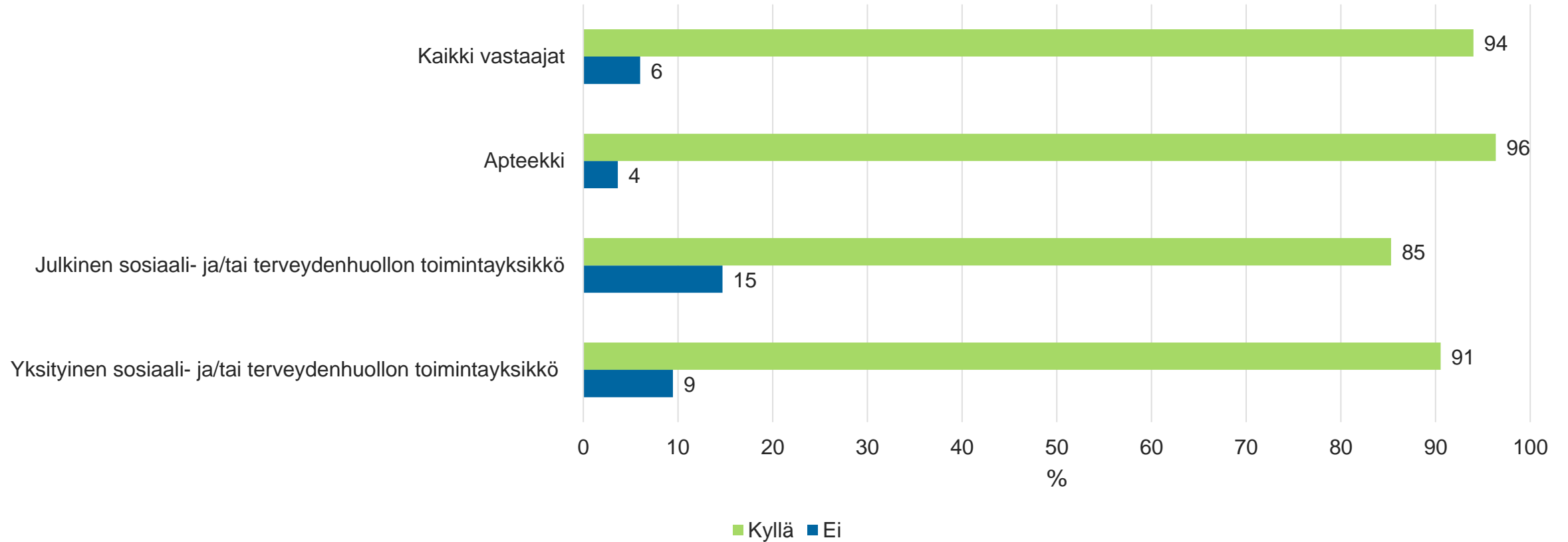
34. Toimitetaanko asiakkaalle mahdollisessa väärinkäyttöepäilyssä tiedot (% vastauksista)

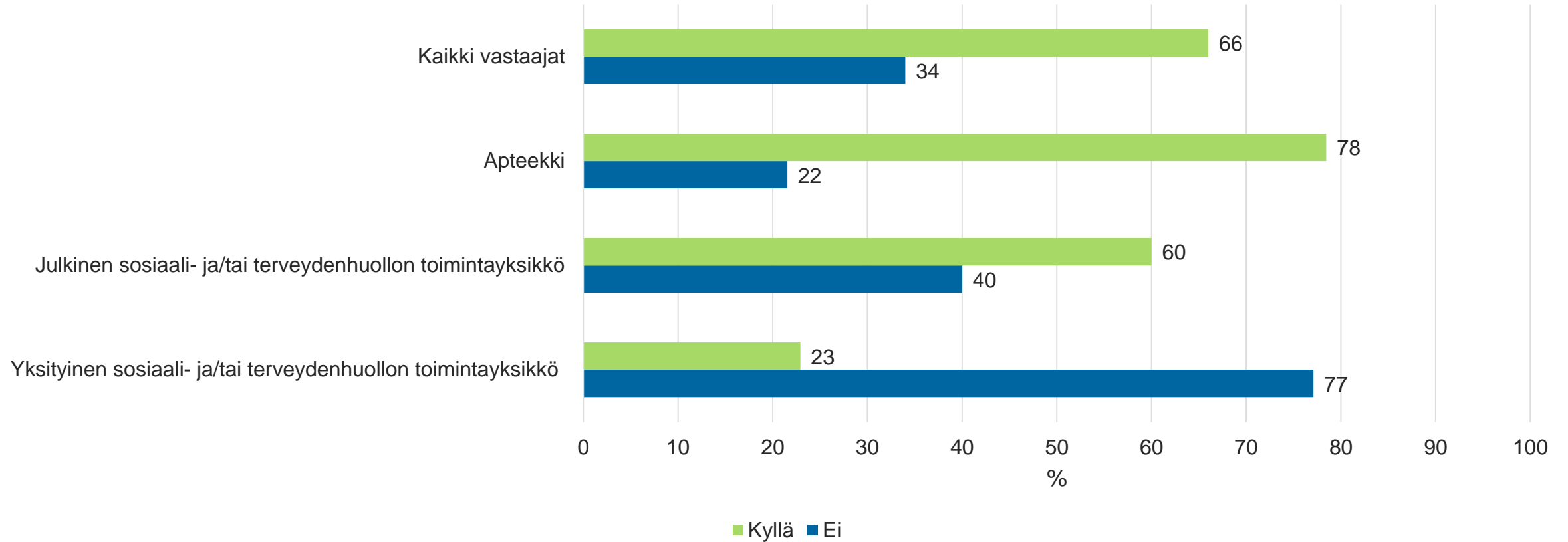
35. Toimitetaanko asiakkaalle mahdollisessa väärinkäyttöepäilyssä tiedot (% vastauksista)

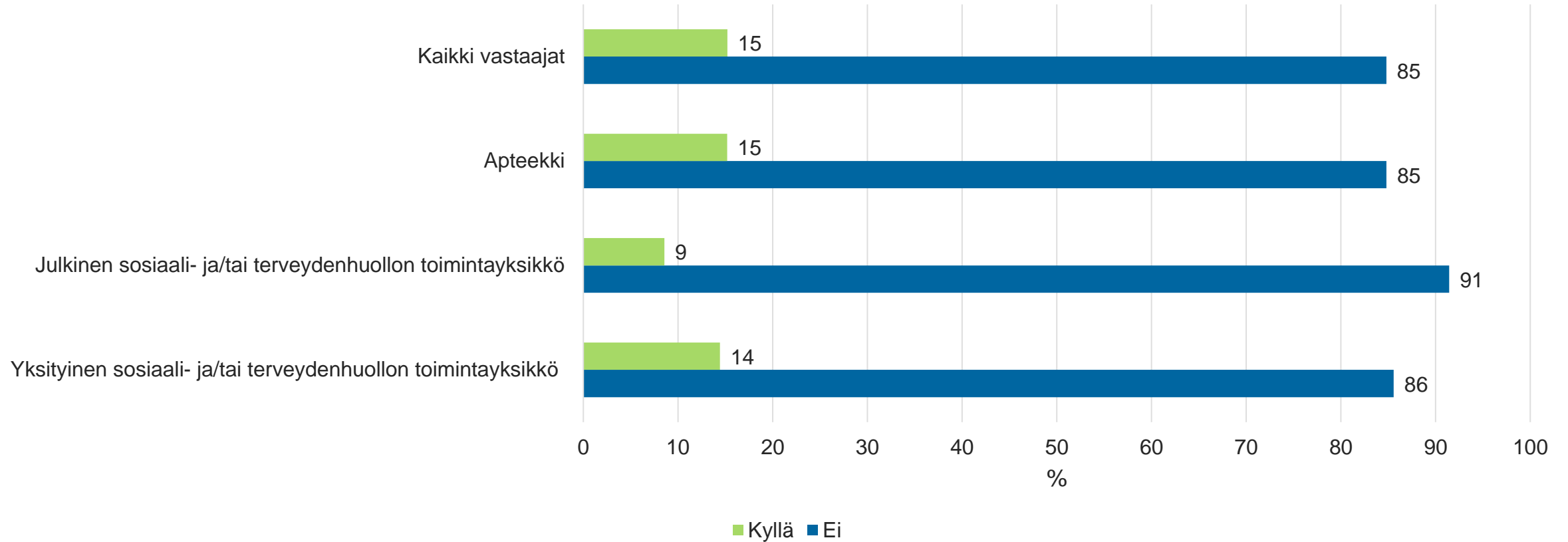
36. Tuottavatko käytössä olevat järjestelmät seurannan ja valvonnan kannalta tarvittavat lokitiedot? (% vastauksista)

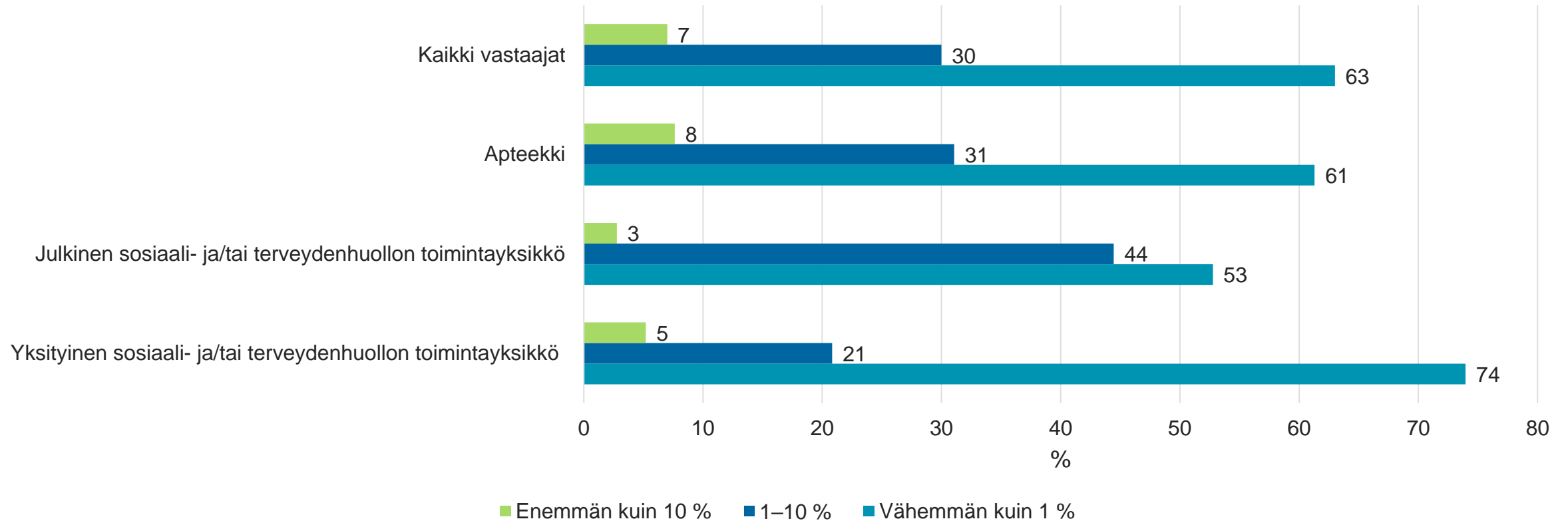
37. Tehdäänkö reseptitietojen käsittelystä oma-aloitteista valvontaa (esim. pistokokein)? (% vastauksista)

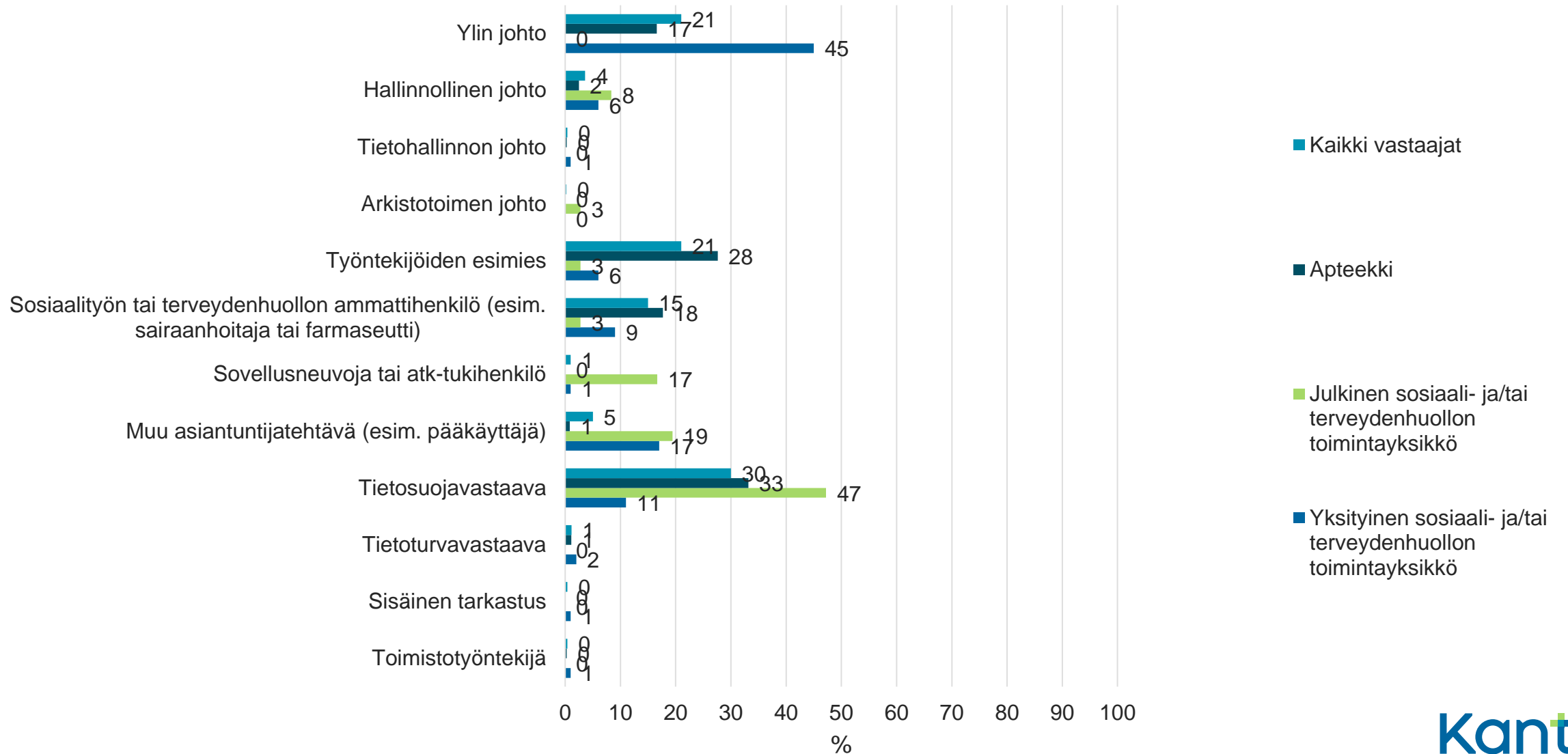
38. Onko reseptitietojen käsittelyn seuranta ja valvonta automatisoitu? (% vastauksista)

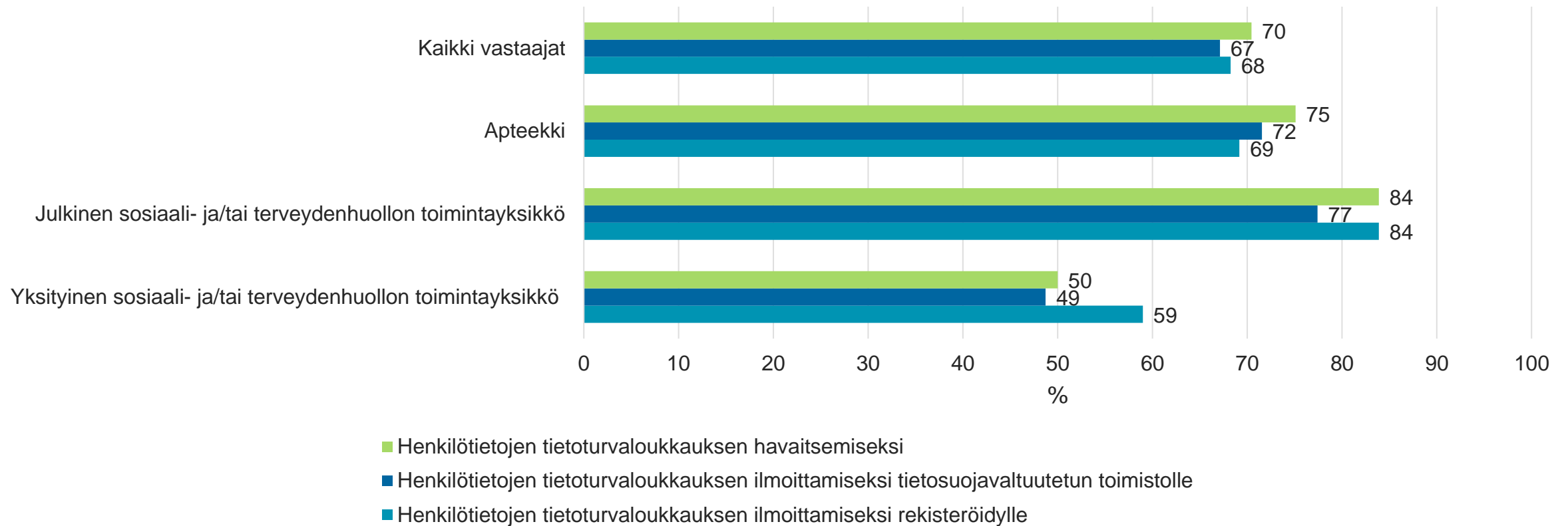
39. Kuinka paljon vuoden aikana tehdyn oma-aloitteisen tietojen käsittelyn valvonnan osuus on vuotuisesta käyttö- ja luovutuslokimassasta, arviosi? (% vastauksista)

40. Minkä henkilöstöryhmän edustaja tekee käytännössä asiakas- ja/tai potilastietojen käsittelyn valvontaa organisaatiossanne? (% vastauksista)

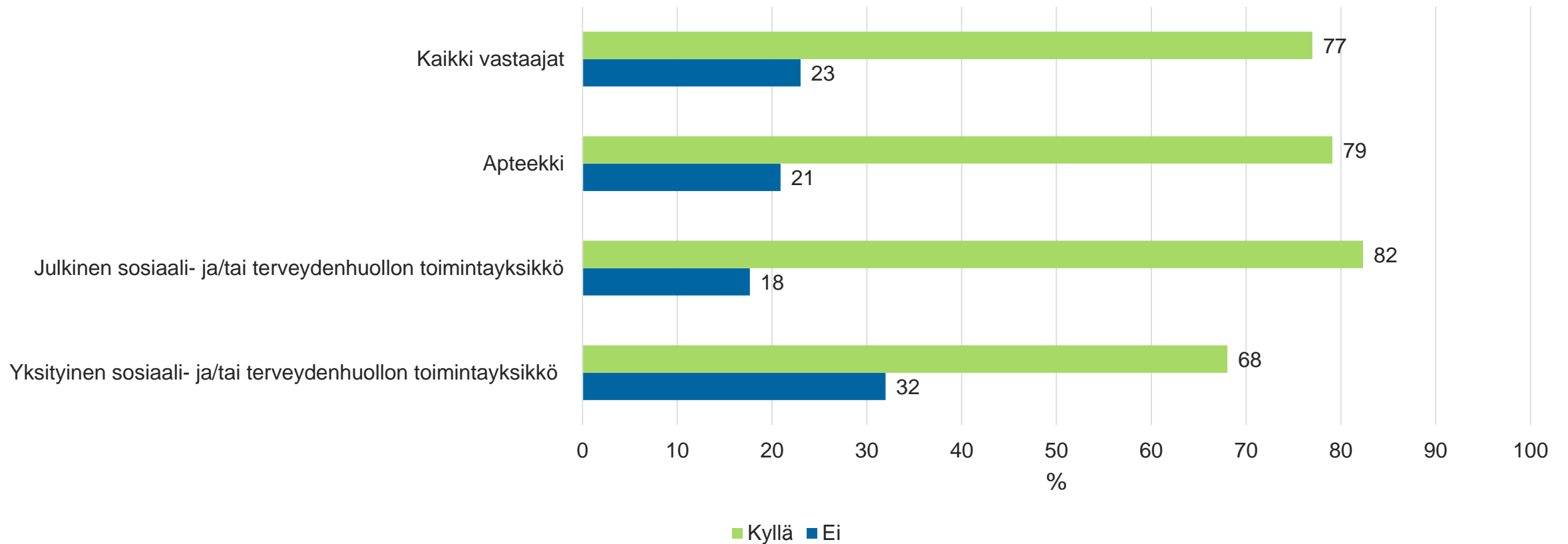

41. Onko organisaatiossanne reseptitiedon osalta toimintaohjeet seuraaviin tilanteisiin? (% vastauksista)

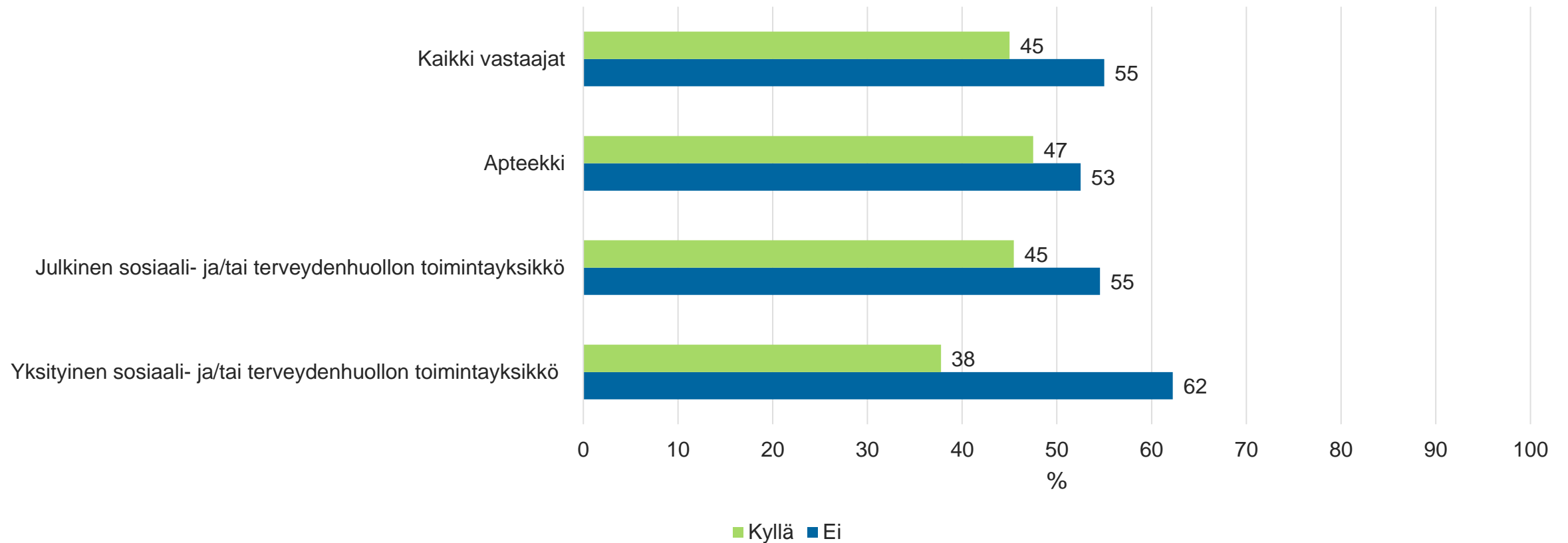

Kyselyjärjestelmän ongelmasta johtuen vastaajajoukko oli tässä kysymyksessä pienempi:
apteekit n=253, julkinen sektori n=31 ja yksityinen sektori n=78

42. Onko henkilöstölle annettu ohjeet tai onko heitä koulutettu, kehen tai mihin heidän tulee olla yhteydessä mahdollisessa reseptitietoihin kohdistuvassa henkilötietojen tietoturvaloukkaustilanteessa, kun organisaationne toimii yhteisrekisterinpitäjänä Kelan kanssa? (% vastauksista)

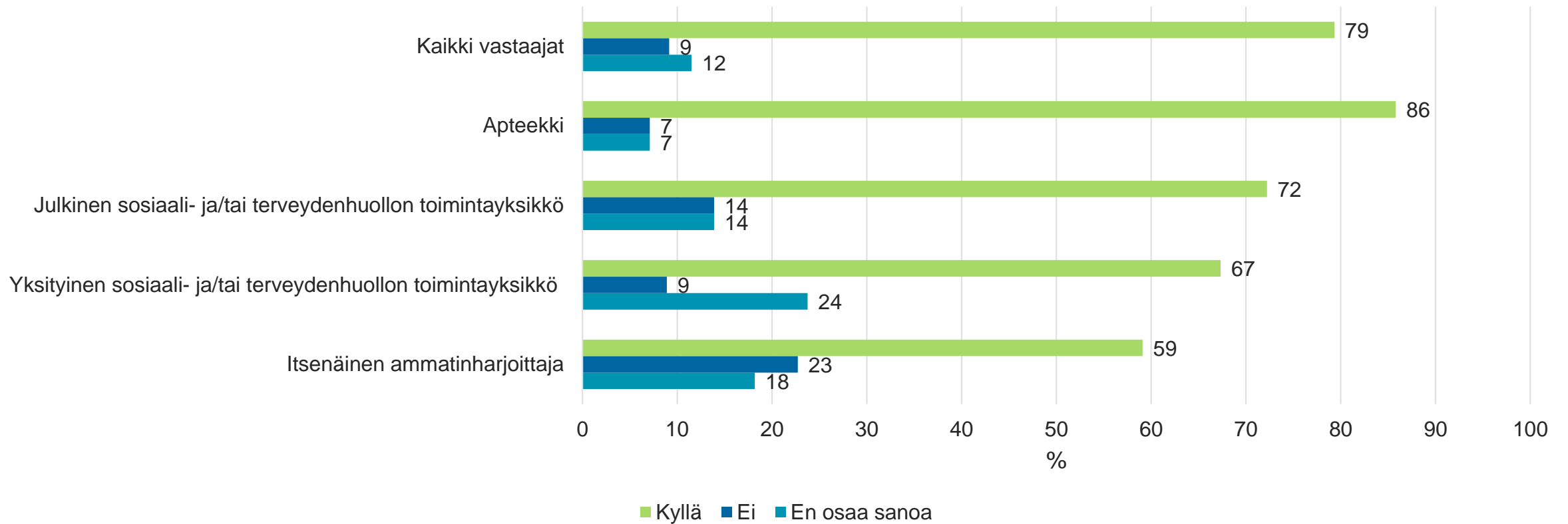

43. Onko organisaationne ohjeistanut miten vastuut Kelan ja yhteisrekisterinpitäjän välillä jakautuvat mahdollisessa reseptitietoon kohdistuvassa henkilötietojen tietoturvaloukkaustilanteessa? (% vastauksista)

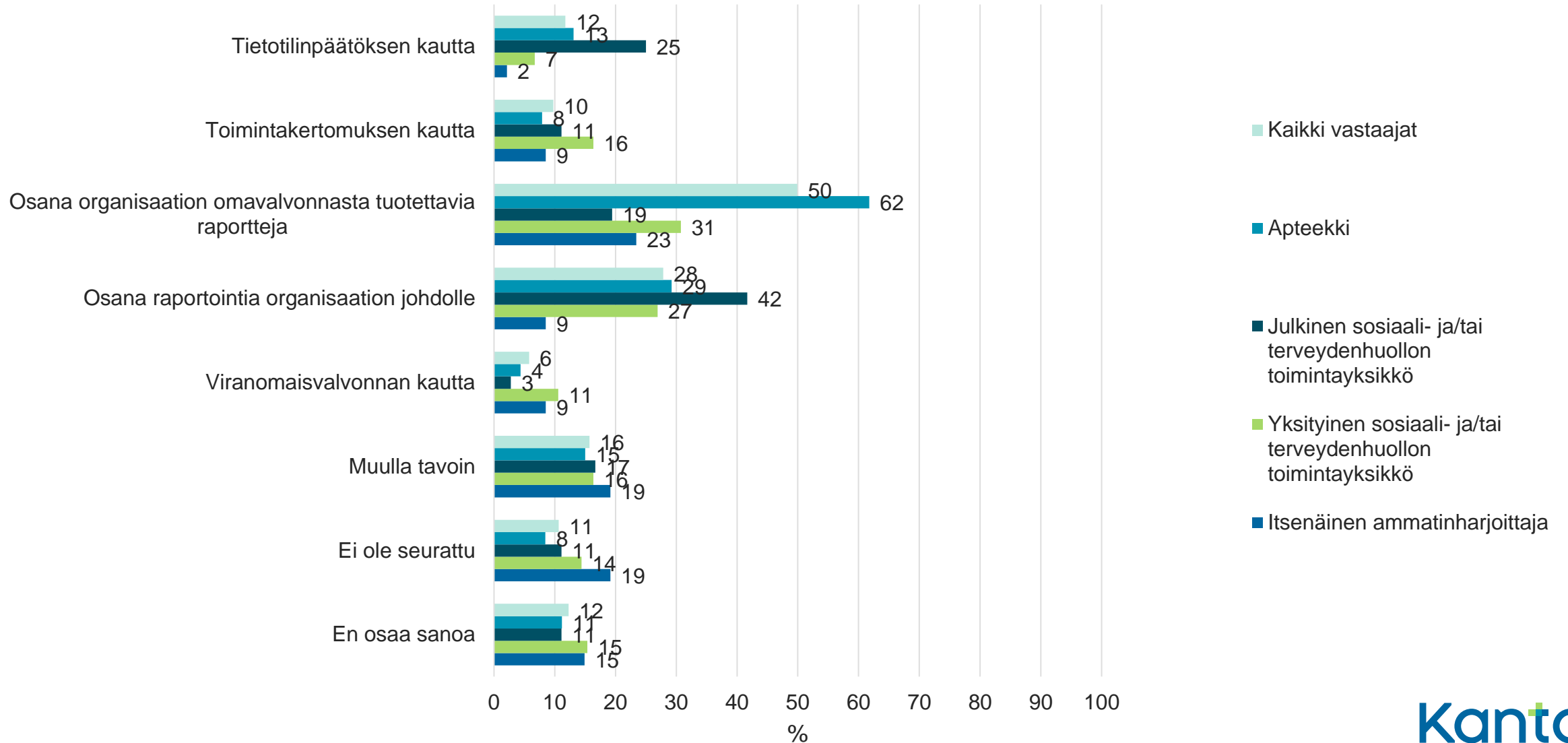

Tietoturvasuunnitelma

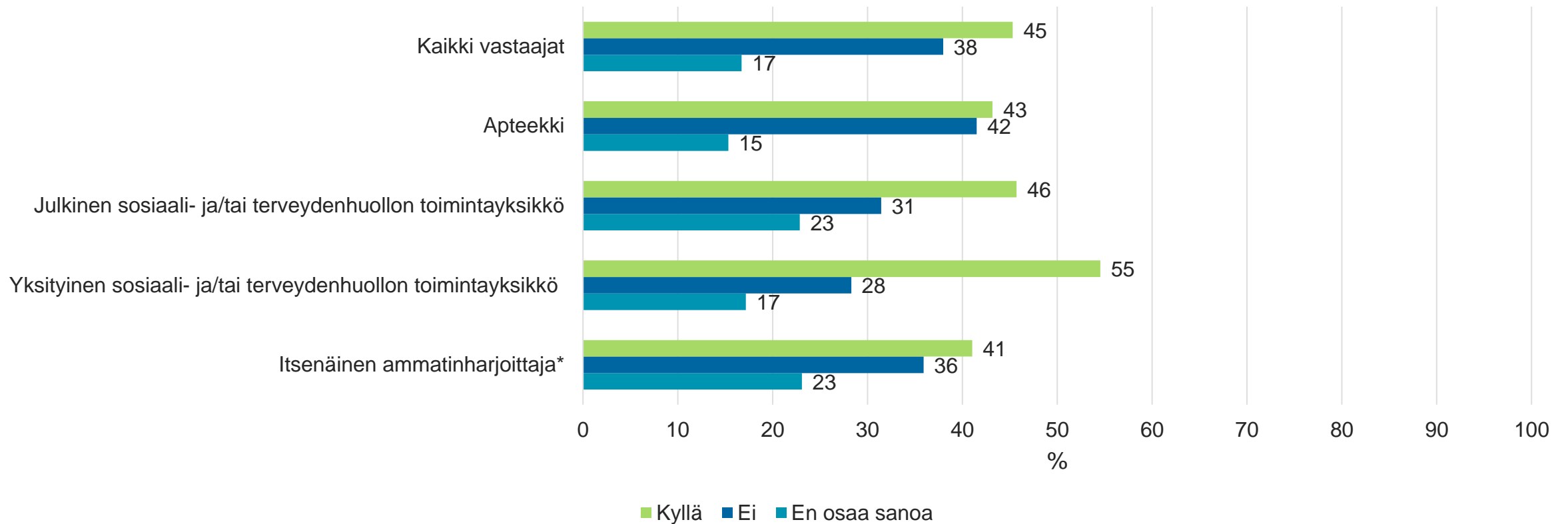
44. Onko organisaatiossanne laadittu asiakastietolain 27 ja 28 §:n mukainen (ks. lääkemääräyslaki 22 b §) tietoturvaan ja tietosuojaan sekä tietojärjestelmien käyttöön liittyvä tietoturvasuunnitelma? (% vastauksista)

45. Millä seuraavista tavoista laaditun tietoturvasuunnitelman (aiemmin tietoturvan ja tietosuojaan omavalvontasuunnitelma) toteutumista seurattu? (% vastaajista)

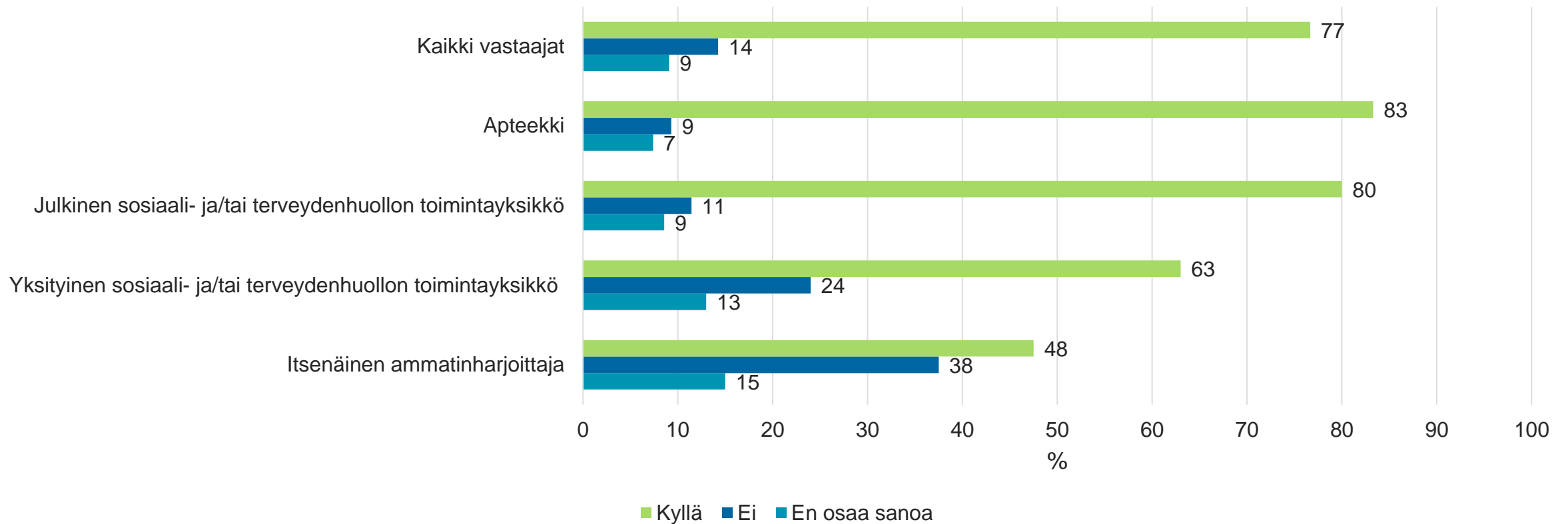

46. Onko laaditun tietoturvasuunnitelman sisältöä päivitetty vuonna 2021 voimaan tulleen asiakastietolain voimaantulon jälkeen? (% vastauksista)

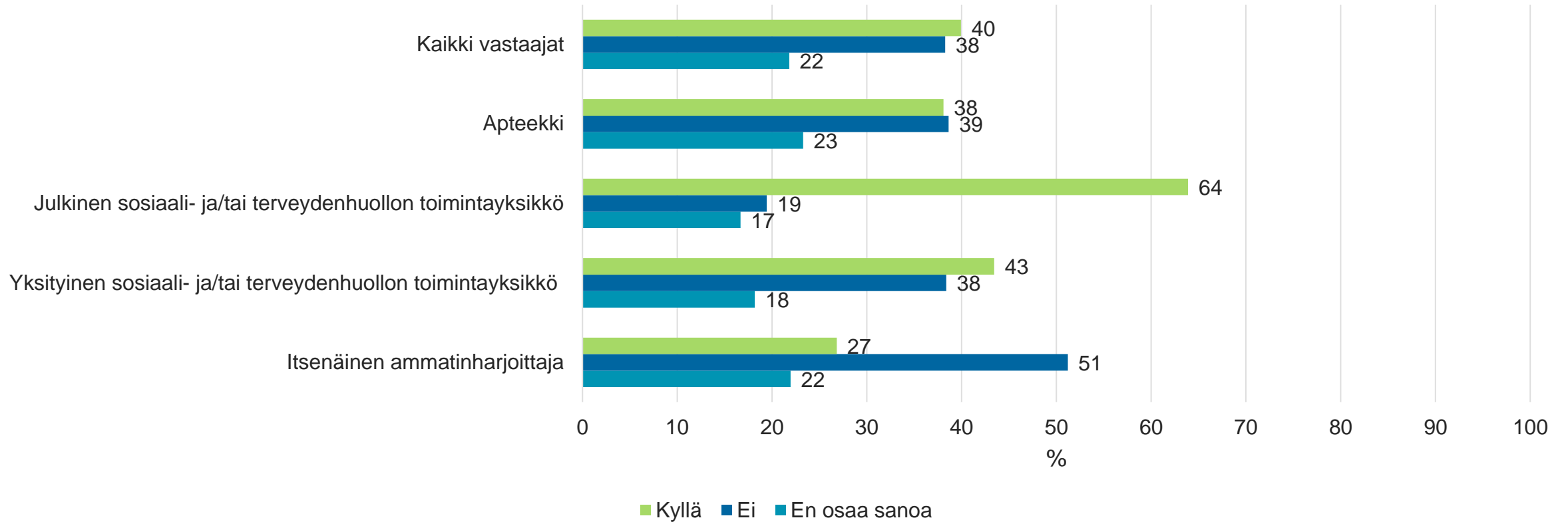

*Yli 15 % ryhmän vastauksista puuttuu

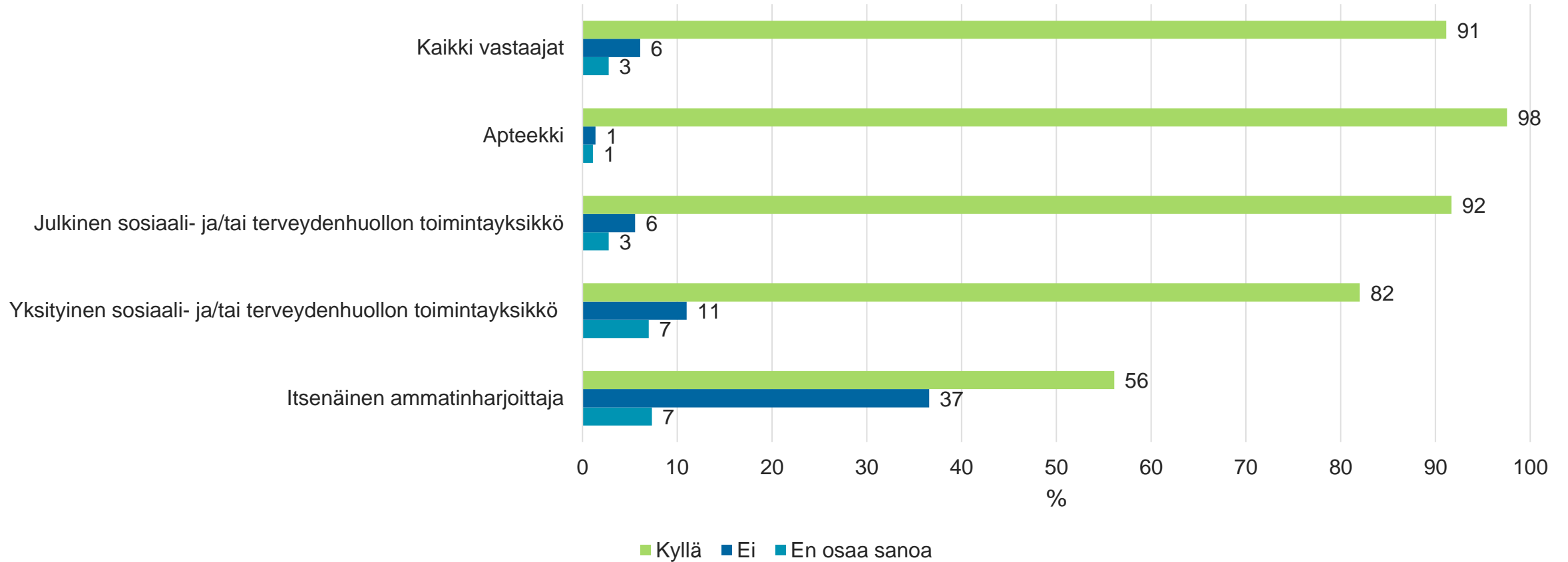
47. Onko organisaatiossanne laadittu ja hyväksytty tietosuoja- ja tietoturvasuorituspolitiikka tai vastaava dokumentti/dokumentit (esim. digitaalisen turvallisuuden tai digiturvallisuuden politiikka)? (% vastauksista)

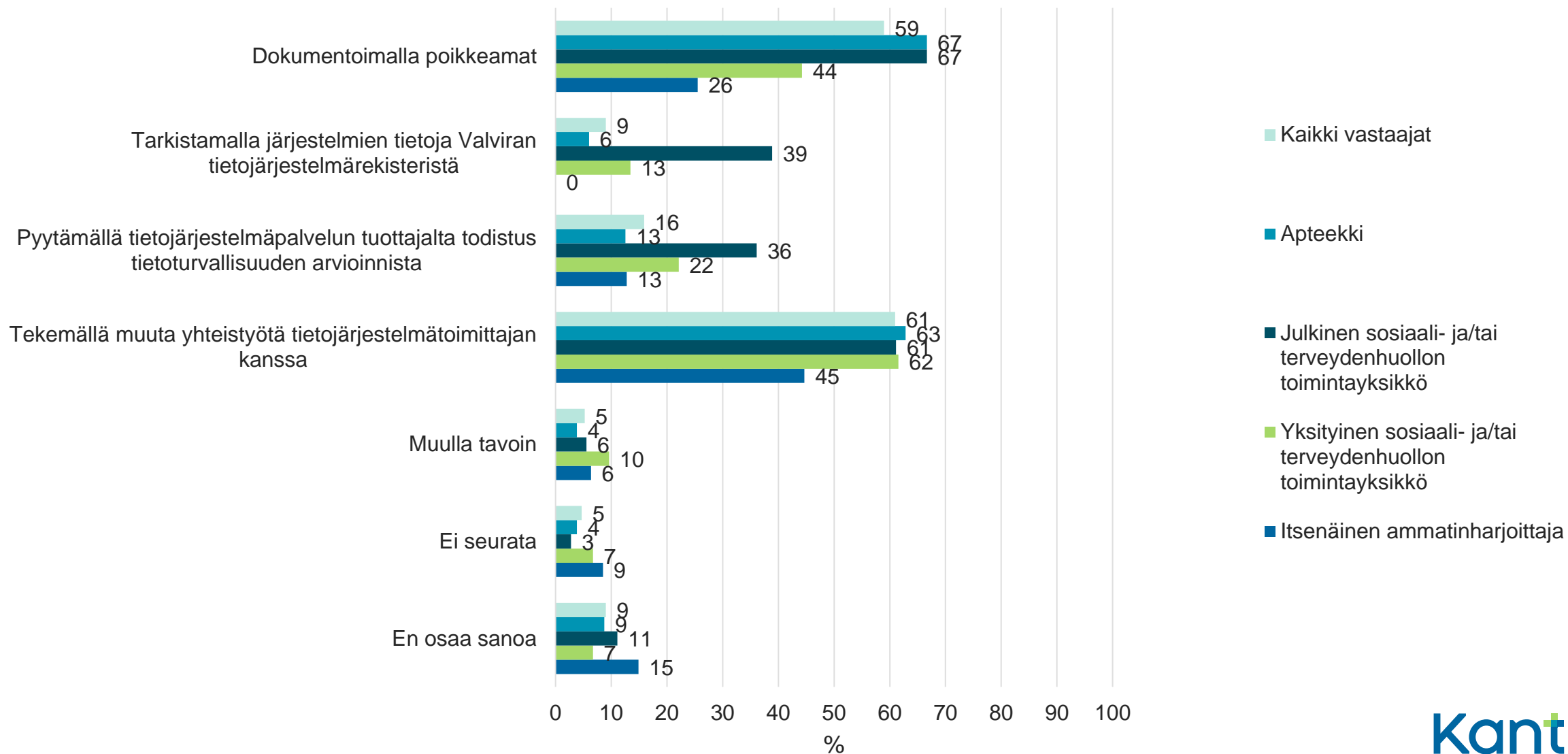
48. Onko organisaatiossanne riskienhallintapolitiikka tai muu vastaava dokumentti? (% vastauksista)

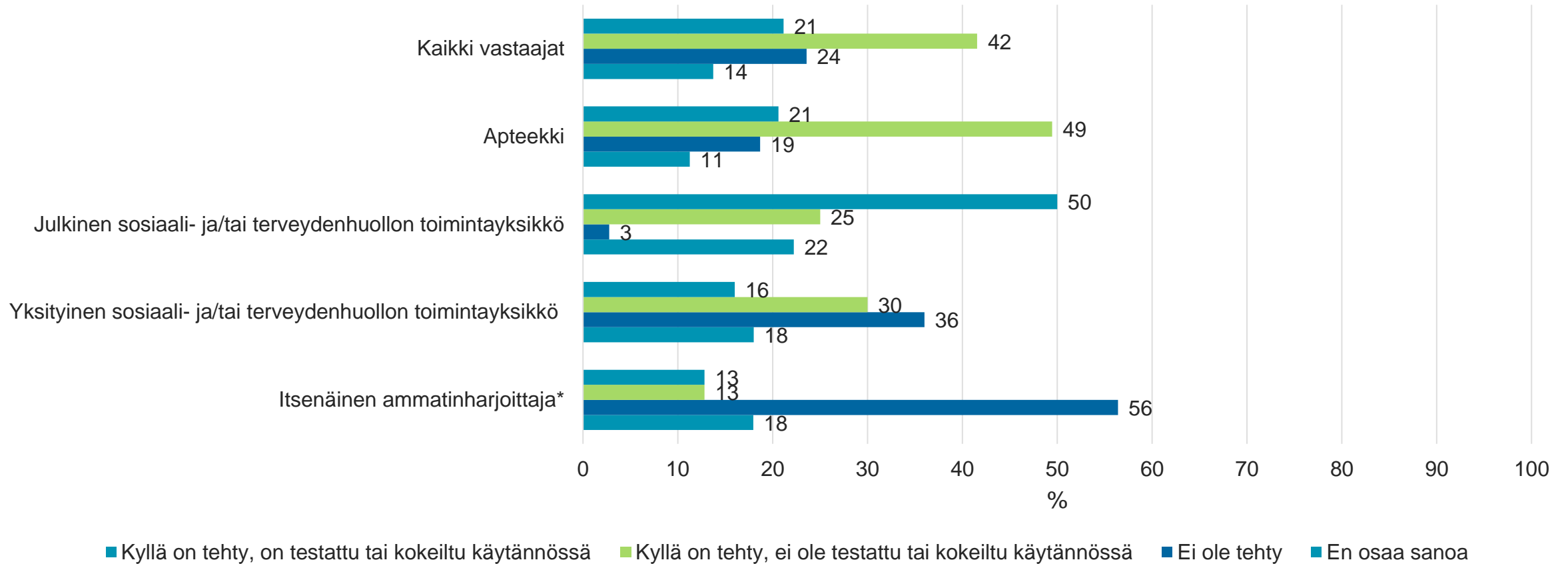
49. Onko henkilökunnalle ohjeistettu ja koulutettu toimintatavat järjestelmän häiriötilanteessa? (% vastauksista)

50. Millä seuraavista tavoista käytettävien tietojärjestelmien vaatimustenmukaisuutta seurataan? (% vastaajista)

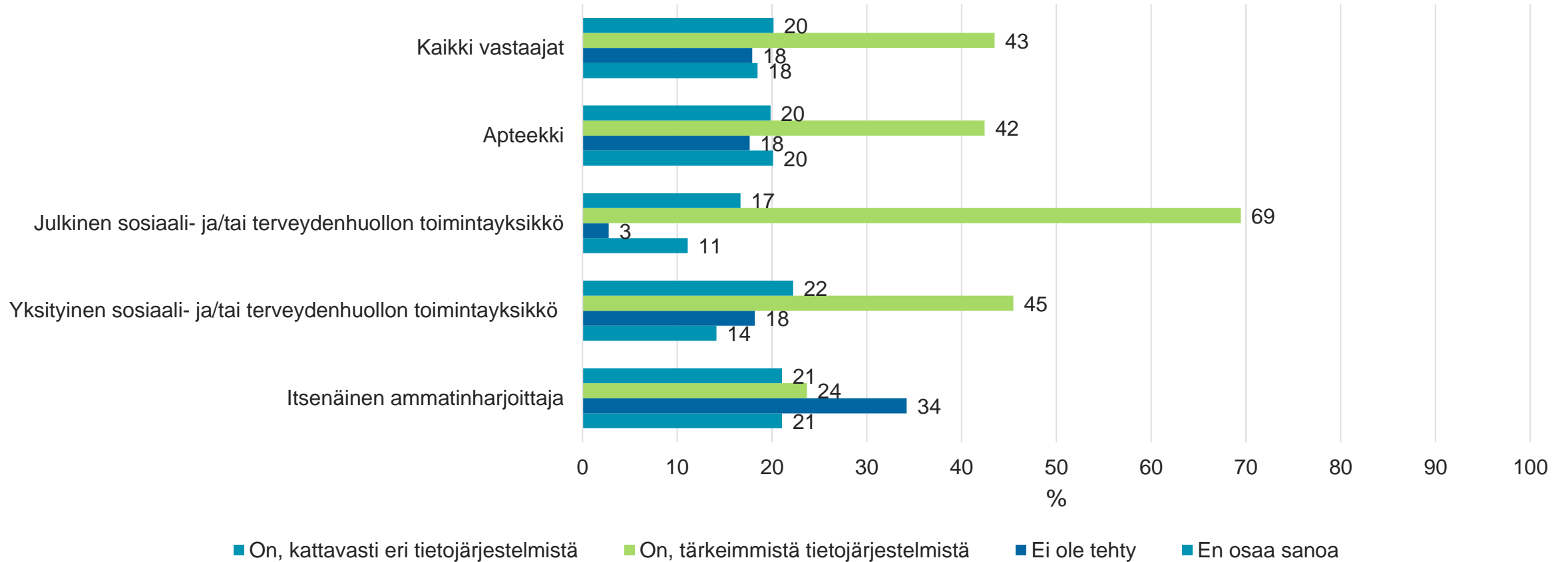

51. Onko organisaatiolle tehty ja testattu jatkuvuussuunnitelma tai suunnitelma toiminnasta ja tietojen hallinnasta poikkeus- tai häiriötilanteessa? (% vastauksista)

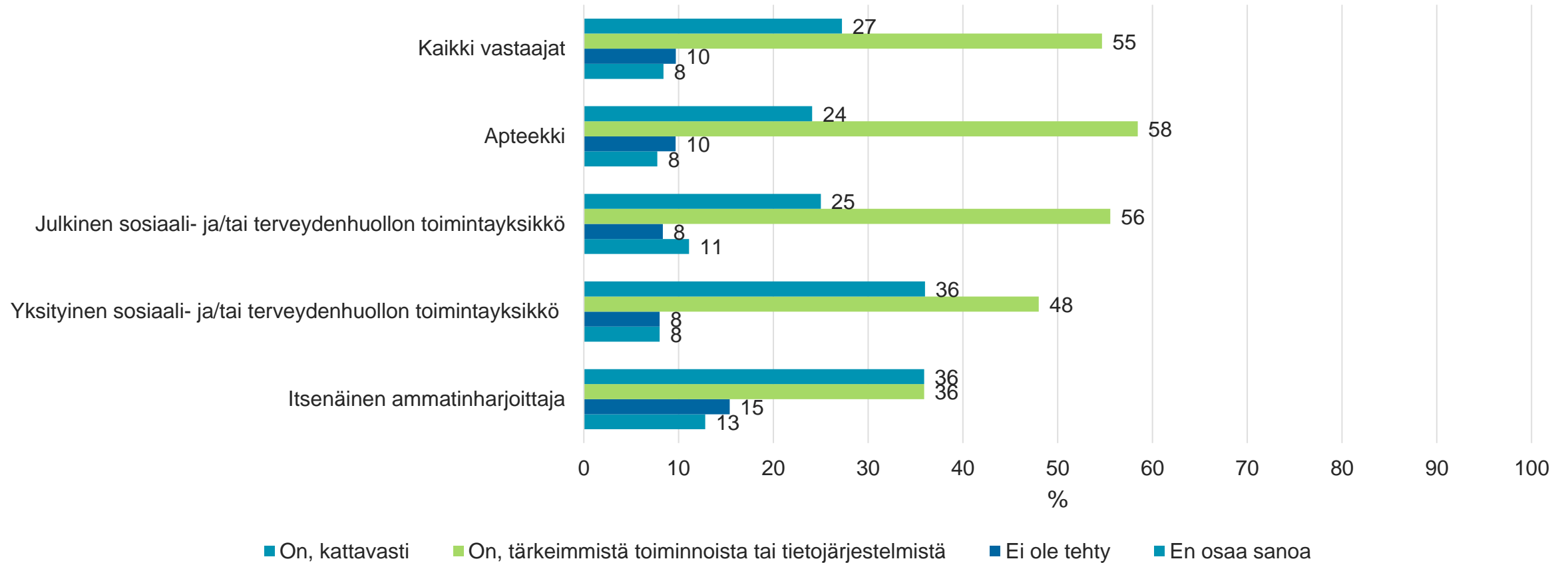
*Yli 15 % ryhmän vastauksista puuttuu

52. Onko tietojärjestelmien kriittisyys potilasturvallisuuden tai toiminnan näkökulmasta arvioitu? (% vastauksista)

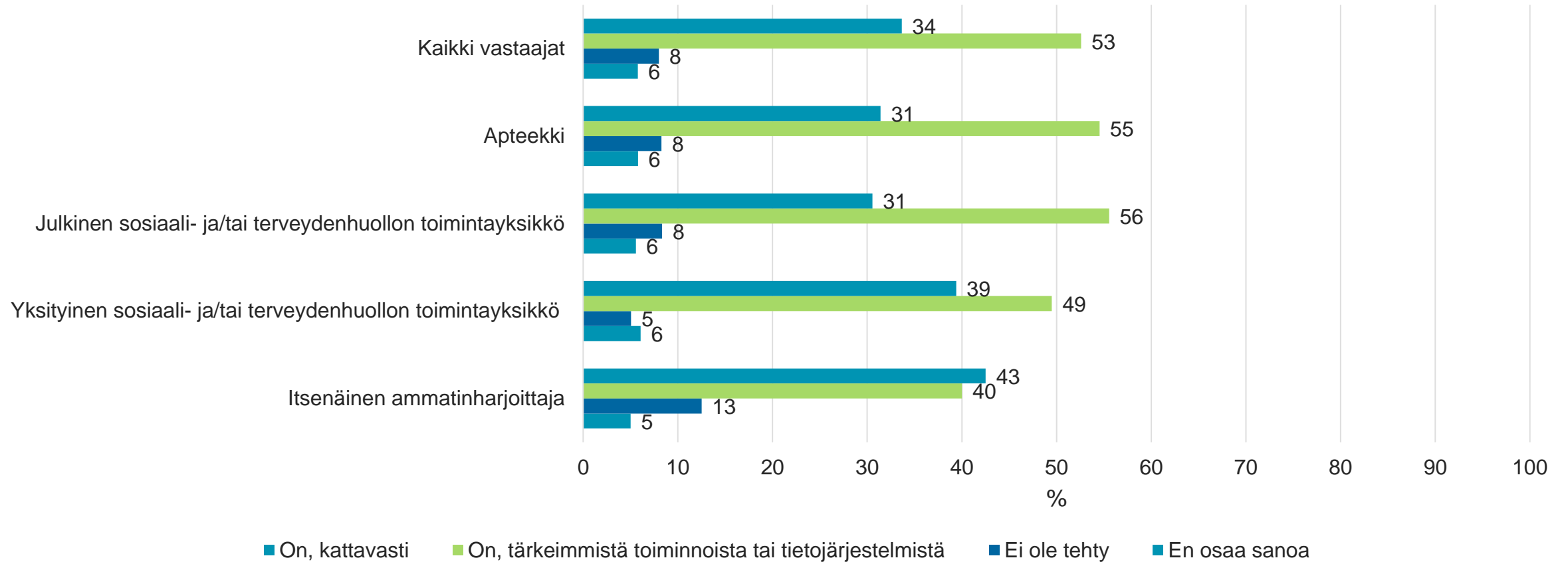
*Yli 15 % vastauksista puuttuu

53. Onko organisaationne fyysisen ympäristön ja tietojärjestelmien käyttöympäristön riskit arvioitu tietosuojaan ja tietoturvan näkökulmasta? (% vastauksista)

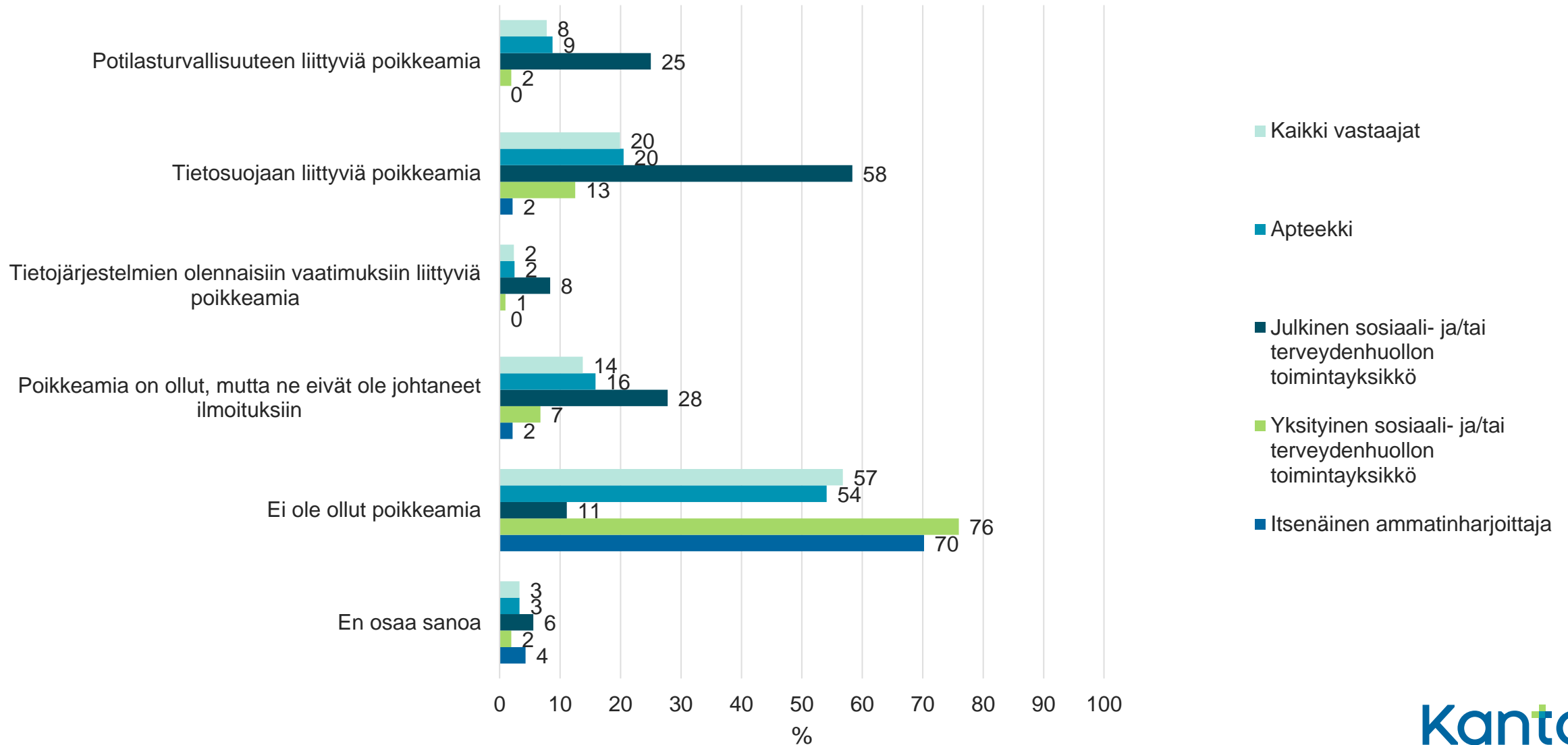

*Yli 15 % vastauksista puuttuu

54. Onko organisaationne käyttämien laitteiden (työasemat, mobiililaitteet, verkkolaitteet, palvelimet, tallennus- ja tulostuslaitteet) tietoturvariskit arvioitu? (% vastauksista)

55. Millaisia poikkeamia organisaatiostanne on ilmoitettu viranomaisille viimeksi kuluneen vuoden aikana? (% vastaajista)

Kanta

Kiitos

Olemme myös somessa

@kantapalvelut